

U NÁS

Knihovnicko-informační zpravodaj Královéhradeckého kraje

E. Semrádová, E. Jurečková: Budování komunity ve venkovské knihovně / s. 15

D. Vondřejcová: Táboření v knihovně / s. 18

V. Vaníčková: Výlet za klokanem (a knihovnami) / s. 25

U NÁS

Knihovnicko-informační zpravodaj Královéhradeckého kraje

Čtvrtletník

Náklad: 600 výtisků

Určeno knihovnám Královéhradeckého kraje

Vychází s finanční podporou
Královéhradeckého kraje

Šéfredaktorka: Mgr. Petra Řoutilová

Redakční rada:

Bc. Vladimíra Buchtová, Miroslava Cvejnová,
Ester Horáková, Mgr. Adam Hošek,
Bc. Kateřina Hubertová, Mgr. Marta Lelková,
Mgr. Martina Opršalová Dašková, Bc. Eva Semrádová,
Mgr. Eva Svobodová, Markéta Tučková,
Mgr. Vanda Vaničková, Ph.D.

Korektury: PhDr. Božena Klabalová

Obálka: Markéta Kaliňák

Sazba, tisk: AD reklama, s. r. o., Trutnov

Vydává Studijní a vědecká knihovna
Hradecká 1250
500 03 Hradec Králové
tel. 494 946 200
e-mail: unas@svkhk.cz
<https://www.svkhk.cz>

Inzerci přijímá redakce.
Za původnost a obsahovou správnost ručí autor.
Nevyžádané příspěvky se nevracejí.

Toto číslo vyšlo 11. 6. 2026.

MK ČR E 14191
ISSN 0862-9366 (Print)
ISSN 2571-4597 (Online)

Copyright 2022 Svkhk

Všechna práva vyhrazena. Žádná část nesmí
být reprodukována, uchovávána v rešeršním
systému nebo šířena jakýmkoliv způsobem
bez předchozího písemného souhlasu vydavatele.

Fotografie použité v tomto čísle jsou z archivů jednotlivých
knihoven nebo z jejich webových stránek.

OBSAH ČÍSLA

Na slovíčko

Léto s knihou (nejen) pro dospívající 3

Z kraje z kraje

Výstava Identita: příběh českého grafického designu v Svkhk 4
Konference EBLIDA v Praze! 4
Slavnostní otevření jičínské knihovny 4
Venkovská knihovna 4

Šumné knihovny

Městská knihovna v Solnici 5
Proměna Městské knihovny Rtně v Podkrkonoší:
zkušenost s rekonstrukcí v letech 2024–2025 6
„Půlkulatiný“ krajské soutěže Knihovna roku 7
Obecní knihovna Bohuslavice nad Metují 8
Obecní knihovna Lovčice 9

Naše téma

Městská knihovna Jaroměř v dětech probouzí lásku ke čtení. Jak? 11
Fantastická literatura jako jedna z cest ke čtení
a čtenářské gramotnosti 13

Prostory a vybavení knihoven

Budování komunity ve venkovské knihovně 15
Nový prostor pro mladé v Městské knihovně Slavoj: SLAY . . . 18

Zaujalo nás

Táboření v knihovně. 18

Stalo se

Týden zdraví v knihovně přinesl plné sály,
silná témata i inspiraci do běžného života. 20
Havel živě a bez oficiál: setkání knihovníků
v inspirativním prostředí pražské knihovny 21
Knihovny v éře AI: budoucnost, která už začala. 23

Generační pohledy

„Tak když to říkají!“ 24

Okénko

Výlet za klokanem (a knihovnamí) 25

Kdo je

MARK³ 27

Z knihovnických organizací

VH SKIP 08 Východní Čechy a soutěž Čtenář roku 29

Doporučujeme do fondu

Almanach regionálních básníků – Hotel Savoy 30
X. ročník Knížního veletrhu: úspěch studenta UHK 31
Jak šel život v salonu republiky 32

Regionální poklady

280 let od narození Jana Antonína Venuta 32
Vladimír Úlehla 35

Školní knihovny

Festival četby 2026 jako prostor pro inspiraci,
sdílení a podporu čtenářství 36

Příloha: Venkovská knihovna.

Průvodce knihovnictvím v malé knihovně (e-kniha; PDF)

Obálka:

Upravená verze původního díla Frédérica Bazilla.
Celonárodní kampaň Čti za národák!

Foto nad Do čísla příspěli:

Příloha zpravodaje: Venkovská knihovna

Studijní a vědecká
knihovna
v Hradci Králové

Léto s knihou (nejen) pro dospívající

Petra Řoutilová

Milé kolegyně, milí kolegové, i během léta nás ve zpravodaji bude provázet téma čtenářství dospívajících. Řekněme si upřímně, kdo by si během prázdnin rád nenašel čas na čtení? U vody, ráno v posteli nebo večer po náročném horském výšlapu. Věřím, že i dospívající mají v tomto období na knihy více prostoru. Například Městská knihovna v Jaroměři ve spolupráci se školami připravila doporučený seznam literatury. A pozor, moderní literatury. Protože, co si budeme povídat, na autory z období romantismu se dnes děti lákají jen obtížně. Podobným směrem se vydala i Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové, která do své nabídky informačního vzdělávání zařadila lekci zaměřenou na fantastickou literaturu. Také soutěž Čtenář roku letos obrátila pozornost k dospívajícím. V Královéhradeckém kraji se vítězem stal patnáctiletý Igor Yevseyv, nominovaný Městskou knihovnou ve Rtyni v Podkrkonoší.

Když už je řeč o oceněních, v polovině března byla opět vyhlášena krajská soutěž Knihovna roku, která letos slaví své první půlkulaté výročí. Do soutěže bylo přihlášeno šest knihoven a v aktuálním čísle si můžete přečíst medailonky prvních dvou nominovaných.

To, jak se knihovny neustále rozvíjejí a vylepšují, dokládají i další články tohoto čísla. V letech 2024–2025 probíhala rekonstrukce knihovny ve Rtyni v Podkrkonoší i Městské knihovny v Solnici. Do Kraje Vysočina pak nahlédneme prostřednictvím Místní knihovny v Senožatech, která se v loňském roce umístila mezi třemi nejlepšími v celostátní soutěži Knihovna roku.

Na letní atmosféru se můžete naladit díky článku Táboření v knihovně z Městské knihovny v Novém Městě nad Metují nebo se s Vandou Vaníčkovou vydat na Výlet za klokanem (a knihovnamí) do Austrálie.

A pokud byste stále váhali, co si přečíst, doporučujeme například almanach mladých autorů z Jičínska *Hotel Savoy*, obrazovou publikaci Ži-

vot v *salonu republiky* nebo knihu *Ohlasy lidového ducha: Národopisně-mimetické koncepce v poezii a architektuře dlouhého 19. století* od Petra Berounského, studenta Univerzity Hradec Králové, jehož práce získala ocenění na X. ročníku Knižního veletrhu.

Přejeme vám krásné léto plné četby – ideálně i ve společnosti vašich dospívajících dětí.

Redakce zpravodaje U nás

Výstava Identita: příběh českého grafického designu v Svkhk

Lucie Baštová

Od 15. června do 24. července 2026 se ve Studijní a vědecké knihovně v Hradci Králové můžete těšit na novou výstavu. Identita: příběh českého grafického designu představí to nejlepší z více než stoleté historie oboru, který neustále formuje naše každodenní okolí. Ob-

jevte s námi příběhy ikonických značek, knižních obálek, plakátů i originální typografie, které utvářely tvář naší společnosti a staly se pevnou součástí české vizuální identity. Přijďte se do galerie U Přivozu inspirovat tvorbou legendárních i současných tuzemských designérů.

Těšíme se na vaši návštěvu!

Kontakt na autorku: Lucie.Bastova@svkhk.cz

Konference EBLIDA v Praze!

Petra Routilová

Od 20. do 22. dubna se v Praze v Národní knihovně ČR a v Městské knihovně v Praze konalo 34. zasedání a výroční konference EBLIDA 2026. EBLIDA je nezávislá evropská asociace knihovnických, informačních a dokumentačních

spolků se sídlem v Haagu. Konference konaná v Praze se věnovala udržitelnosti v knihovnách a knihovnám jako dlouhodobým správcům sociální, environmentální, kulturní a demokratické udržitelnosti. Více se o konferenci dozvíte v rubrice „Stalo se“ v příštím čísle zpravodaje.

Kontakt na autorku: Petra.Routilova@svkhk.cz

Slavnostní otevření jičínské knihovny

Adam Hošek

Knihovna Václava Čtvrťka v Jičíně se po třech letech v provizoriu vrací do hlavní budovy, která díky spolupráci s městem Jičín a dotačnímu programu IROP prošla částečnou rekonstrukcí. Ta mimo jiné umožní bezbariérový přístup a otevře návštěvníkům nové komunitní prostory.

Slavnostní otevření pro veřejnost bude spojeno s festivalem Jičín – město pohádky ve dnech 9.–11. září. Knihovna bude hostit programy pro školy, výstavy, autorská čtení, vyhlášení literární soutěže a Hajajání – poslech legendárních rozhlasových pohádek, jejichž otcem je Václav Čtvrtek, v různých zákoutích nové knihovny.

Kontakt na autora: hosek@knihovna.jicin.cz

Venkovská knihovna

Eva Semrádová

Příručka Venkovská knihovna, která právě vychází jako elektronická příloha zpravodaje U nás, přináší souhrn poznatků z knihovnictví a inspirativní náměty pro vedení moderní veřejné knihovny v obci do 3 000 obyvatel. Věříme, že nový průvodce knihovnictvím bude užitečný

začínajícím venkovským knihovníkům a metodikům, kteří je zaškolují, a dále všem zájemcům o knihovnické vzdělávání, které zajímá problematika malých knihoven. Publikace obsahuje aktivní odkazy na další odborné texty a weby; její formát umožňuje vytištění!

Kontakt na autorku: eva.semradova@seznam.cz

Městská knihovna v Solnici

Martina Marxová

Začátek roku 2026 byl pro solnickou knihovnu velmi dynamický a přinesl řadu změn. Tou nejvýznamnější byla bezesporu rekonstrukce samotných prostor knihovny a pořízení nového nábytku.

Při opravách se postupovalo skutečně „od podlahy“. Staré, již zničené lino bylo nahrazeno novou podlahovou krytinou, přičemž v dětské části knihovny byl položen také koberec. Ten zajistí pohodlí nejen nejmenším čtenářům, ale i školním skupinám. Vyměněna byla rovněž opotřebovaná svítidla. Největším zásahem však byla sanace vlhkého zdiva. Jednalo se o nezbytný krok, který výrazně zlepší klima v místnosti a ochrání především knižní fond. Nově pořízený nábytek pak v opravených prostorách vytvořil útulnou atmosféru, jež přímo vybízí k posezení v křesílkách a k vychutnání si pohody knihovny. Rekonstrukce se neomezila pouze na samotný prostor knihovny, ale proběhla také ve vstupní chodbě. Kromě nové výmalby zde byly instalovány větší bundy pro školní skupiny, a především výstavní systém.

Novinkou v knihovně jsou také stálé programy pro školní skupiny. Nejmenší děti během nich mohou s knihou *Barevná příšerka* poznávat své pocity nebo se vydat na mořskou výpravu s tzv. tichou knihou. Silent book čeká i na starší děti, které se díky ní vydají až na Měsíc. Seznámit se

mohou také s posláním pohledů prostřednictvím titulu *Den, kdy se voskovky vrátily domů*. Pro žáky 2. stupně je připraven program věnovaný poezii nebo procesu vzniku knihy.

Již v lednu odstartovala pravidelná setkání pro maminky s nejmenšími dětmi, a to hravým programem ke knize Hervého Tulleta *La! Knižka, která dělá zvuky*. Tato setkání budou pokračovat i po rekonstrukci knihovny. Od začátku roku se také ve spolupráci s Městskou knihovnou Karla Poláčka koná jednou měsíčně v sobotu dopoledne čtenářský klub pro děti. Jeho první dvě setkání se uskutečnila v Rychnově nad Kněžnou, další dvě se pak konala v Solnici.

Knihovna samozřejmě nezapomíná ani na dospělé čtenáře. I pro ně jsou připravována pravidelná setkání zaměřená na knižní novinky a doporučení knihovnic.

Informace o dění v solnické knihovně naleznete na webových stránkách <https://knihovna-solnice.webk.cz/> nebo na facebookové stránce Městská knihovna v Solnici.

Kontakt na autorku:

solnickeknihovna@seznam.cz

Proměna Městské knihovny Rtyně v Podkrkonoší: zkušenost s rekonstrukcí v letech 2024–2025

Jana Sehnalová

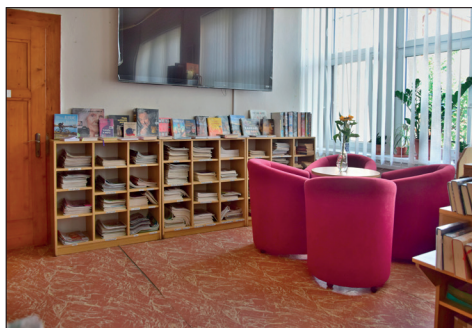
Městská knihovna ve Rtyni v Podkrkonoší prošla v letech 2024–2025 rozsáhlou modernizační stávajících prostor, která byla realizována ve dvou na sebe navazujících etapách.

První fáze proběhla v roce 2024 a byla financována z vlastních zdrojů zřizovatele. Zaměřila se především na technické zajištění provozu knihovny. Došlo ke kompletní obnově elektroinstalace, která již nevyhovovala aktuálním bezpečnostním ani kapacitním požadavkům, a zároveň byla provedena rekonstrukce stropů, osvětlení, podlah včetně nových povrchových úprav a výmalby.

Ačkoli tato etapa nebyla pro návštěvníky na první pohled výrazně viditelná, představovala zásadní předpoklad pro další rozvoj knihovny. Vytvořila kvalitní infrastrukturní základ pro zavádění moderních služeb, práci s technologiemi i pořádání kulturních a vzdělávacích akcí.

Na tuto část navázala druhá fáze modernizace, která proběhla v období 18.–22. 8. 2025 za finanční podpory Královéhradeckého kraje. Byla zaměřena na kompletní obnovu interiérového vybavení knihovny a vycházela z architektonického návrhu designérky Ivy Machové, který určil finální podobu dispozice i mobiliáře.

V rámci této etapy byl vyměněn veškerý nábytek. Při návrhu byl kladen důraz na variabilitu

Před rekonstrukcí

Po rekonstrukci

Před rekonstrukcí

Po rekonstrukci

tu, přehlednost a komfort uživatelů. Například regály na kolečkách umožňují efektivní uspořádání fondu a zároveň výrazně zvyšují flexibilitu prostoru, protože snadno umožňují jeho uvolnění pro kulturní a vzdělávací akce.

Výraznou proměnou prošlo také dětské oddělení, navržené s ohledem na potřeby mladších čtenářů. Jeho dominantou se stala patrová palanda, která slouží jako prostor pro čtení, odpočinek i setkávání a vytváří hravé prostředí, podporující pozitivní vztah dětí ke knihám.

Součástí úprav bylo také vybavení chodby knihovny. Došlo zde k výměně nábytku, instalaci nového regálu na vyřazené knihy, uzavření niky nad vstupem do půjčovny a pořízení dalších prvků, jako je věšák. Tyto drobnější zásahy významně přispěly k celkovému zútlunění prostoru.

Realizace celé rekonstrukce by nebyla možná bez vícezdrojového financování. Významnou roli sehrály dotační programy Královéhradeckého kraje KPG31 – Modernizace prostorového a technického vybavení knihoven, které dlouhodobě podporují obnovu knihoven jak v oblasti stavebních úprav, tak interiérového vybavení. Jejich cílem je zkvalitnění knihovnických služeb a posílení role knihoven jako komunitních a vzdělávacích center.

V případě naší knihovny byly dvě krajské dotace využity na pořízení nového mobiliáře a vybavení, což se ukázalo jako zásadní pro celkovou proměnu prostoru.

Rekonstrukce přinesla nejen estetické zlepšení, ale především zvýšení kvality poskytovaných služeb. Knihovna se stala otevřenějším a přístupnějším místem, které lépe reaguje na potřeby současné společnosti.

Dětský koutek

Díky modernizaci se zlepšily jak podmínky pro návštěvníky, tak pracovní prostředí zaměstnanců. Pozitivní odezva veřejnosti potvrzuje, že investice do prostoru knihovny má přímý dopad na její využívání i vnímání v rámci obce.

Zkušenost s dvoufázovou rekonstrukcí zároveň ukazuje, že postupná realizace může být efektivním řešením zejména pro menší knihovny. Rozdělení projektu na technickou a interiérovou část umožnilo lépe plánovat finanční prostředky i zachovat provoz knihovny během stavebních úprav.

Zásadním faktorem úspěchu byla kombinace podpory zřizovatele a krajských dotačních titulů, která umožnila systematickou modernizaci knihovny a posílila její roli jako přirozeného centra komunitního života.

Kontakt na autorku: sehnalova@mkrtyne.cz

„Půkulatiny“ krajské soutěže Knihovna roku

Petra Řoutilová

Stalo se pěknou tradicí, že vám každý rok od druhého čísla zpravodaje představujeme knihovny nominované v soutěži Knihovna roku Králové-

hradeckého kraje. Ani letos tuto tradici neporušíme. Soutěž je vyhlašována Královéhradeckým krajem od roku 2022, a tak letos slaví své první „půkulaté“ výročí. Nabízí se proto i krátké ohlednutí a připomenutí dosavadních vítězů.

V roce 2022 získala ocenění **Knihovna Bystřice** z jičínského okresu v čele s knihovnicí Annou Martinkovou. O rok později, v roce 2023, putovalo vítězství opět na Jičínsko, tentokrát do **Knihovny Holovousy**, kde působí knihovnice Lenka Doležalová. V roce 2024 se prvenství přesunulo do oblasti Hradce Králové a první místo si zaslouženě odnesla **Místní knihovna v Černilově**, vedená Janou Žárskou. V loňském roce 2025 pak nejvyšší počet bodů získala **Obecní knihovna Studnice**, z jejíhož úspěchu se radovala především knihovnice Míla Koncošová i celý region Náchodska. Společně pro všechny tyto knihovny bylo, že měly krásné moderní prostory, aktuální fond, spoustu akcí pro všechny generace, a hlavně knihovnici, pro kterou knihovna není jen práce, ale srdeční záležitost.

V době, kdy tento článek píšu, stojíme právě na začátku nového ročníku soutěže. Nominace se pomalu kupí na stole a je nám ctí vám představit první dvě nominované knihovny soutěže **Knihovna roku 2026 Královéhradeckého kraje**:

Obecní knihovna Bohuslavice nad Metují

Eva Čudová

Odkaz na webovou stránku: <https://www.bohuslavice.com/prakticke-informace/sluzby-1/obecni-knihovna-305cs.html>

Počet obyvatel obce: 1050

Otevírací doba: pondělí 16.30–18.00 hod. (zimní čas), 17.30–19.00 hod. (letní čas)

Knihovnice: Eva Čudová

Pověřená knihovna: Městská knihovna Náchod, o. p. s.

Umístění a vybavení knihovny

Knihovna v obci Bohuslavice nad Metují se těší dlouhé historii. Založil ji Jan Karel Rojek, místní farář a osobnost českého národního obrození, v letech 1841–1842. Knihovna v této době měla pravděpodobně místo na faře římskokatolické církve. Dále pak měnila své pozice a nyní

se nachází na strategickém místě uprostřed obce, v prvním poschodí budovy obecního úřadu a pošty. Po rekonstrukci byly její nové prostory slavnostně otevřeny v roce 2022. Jen bohužel nejsou bezbariérové. Samotná knihovna zabírá plochu asi 40 m². Velkým bonusem je možnost využívat i vedlejší stejně velkou místnost a také zasedací síň obecního úřadu. Tato místa knihovnice využívá při setkávání s dětmi z mateřské školy, základní školy, s rodiči s dětmi i pro přednášky pro dospělé.

Knihovní fond je pravidelně obměňován a doplňován převážně z výměnných souborů, které buduje středisková knihovna v Novém Městě nad Metují. To, co čtenář v knihovně nenajde, se knihovnice snaží sehnat z jiných knihoven jako MVS. Díky zapojení do projektu Bookstart má knihovna k dispozici hry i hračky pro děti. Knihovna používá knihovní systém Tritius.

Služby knihovny

Bohuslavická knihovna má široký záběr působnosti, zaměřuje se jak na malé, tak i dospělé návštěvníky. Nabízíme programy pro mateřskou školu, kdy je setkání většinou motivováno ročním obdobím. Třeba vloni jsme společně navštívili místní moštárnu, ochutnali čerstvá jablka, čerstvě vylisovaný jablečný mošt a nakonec byla pohádka. Spolupracujeme i se zdejší školou a školní družinou. Při našem zatím posledním letošním setkání jsme si povídali a četli o masopustu, vyráběli masky a nakonec tančili a zpívali s flétnou a rytmickým doprovodem na „hudební nástroje“ vyrobené z krabiček od lentilek, které jsme naplnili rýží. Ty úplně nejmenší děti k nám chodí s rodiči na pravidelná setkání v rámci projektu Bookstart. Nabízíme také cestovatelské přednášky, vzdělávací programy, programy výtvarného charakteru jak pro dospělé, tak i pro děti. V neposlední řadě je zde možnost setkávání seniorů, která nejsou jen o komunikaci, ale také o znalostních kvízech a sdílení cestovatelských zážitků a zajímavostí z běžného života.

Příklad významné akce uskutečněné v letech 2025–2026

Mezi významné akce lze zařadit „Křest nové sbírky poezie Jaroslavy Mačkové“, který jsme uspořádali na podzim 2025. Samotný akt doplnil hudební doprovod Jiřího Šámala na hang drum a Vlasty Procházký na ukulele, přítomen byl i zástupce vydavatelství Tofana Jiří Raichl a přátelé básníci. Společně jsme si užili příjemný večer naplněný poezií, hudbou, malým občerstvením a při křtu nesmělo chybět šampaňské.

Dalším zastavením byl určitě podvečer v Kavárničce pro starší. Paní Jiřina Tichá, která již druhou sezónu u nás vede trénování paměti, pro Kavárničku připravila vědomostní kvíz se zájmovostmi nejen o Bohuslavicích, ale i o vánočních zvyklostech. Velmi jsme se pobavili. Pro vítěze jsme měly připravené dorty, které napekla jedna z nás.

A nejjavější zážitek je z „Velikonočního zdobení a netradičního pletení pomlázek“. Dospělí i děti malovali vajíčka voskem a pletli pomlázky. Úplně nejmenší děti si pohrály. To vše bylo doplněno pohoštěním a dobrou náladou.

Musím určitě zmínit, že radost mi přinese každé setkání s dětmi i rodiči.

Čeho si na své knihovně nejvíc považujete, co se vám povedlo, co se nejvíc líbí návštěvníkům

Velmi si cením příjemného prostředí, do kterého mají možnost zavítat jak ti nejmenší, tak dospělí. Velkou zásluhu na tom má starosta obce Jiří Tojnar. Díky dotaci a rekonstrukci vznikl opravdu krásný prostor, který slouží široké veřejnosti.

Cením si pomoci od obce, která propaguje aktivity knihovny. Cením si pomoci z řad čtenářů při zajištění aktivit. Hodí se mi každá volná ruka.

Snad nejděčnějšími návštěvníky jsou návštěvníci kavárničky, kterou pravidelně pořádáme každý měsíc. Vidím, že je setkání opravdu těší, mají radost. To se povedlo.

A také děti. Vidím, že se na setkání těší. Známe se, usmíváme se, voláme a máváme na sebe venku na procházce.

Celkově shrnuto, každá akce má své kouzlo.

Obecní knihovna Lovčice

Nikola Loudová, Petra Petrovická

Odkaz na webovou stránku: <https://www.lovcice.eu/obecni%2Dknihovna/ms-11281/p1=11281> a nově <https://lovcickaknihovna.webk.cz/>

Facebook: Obecní knihovna Lovčice

Počet obyvatel obce: 689

Otevírací doba: pondělí: 15.30–18.30, středa: 9.00–11.00

Knihovnice: Nikola Loudová

Pověřená knihovna: Knihovna města Hradce Králové

Umístění a vybavení knihovny

Knihovna sídlí v prvním patře budovy obecního úřadu v centru obce. Prostor je přehledně uspořádaný a přizpůsobený jak dospělým čtenářům, tak dětem. Součástí knihovny je dětský

koutek a vedlejší zasedací místnost je zázemím pro pořádání menších komunitních a tvořivých aktivit. Důraz je kladen na příjemné a podnětné prostředí – knihovna slouží nejen k půjčování knih, ale i jako místo setkávání napříč generacemi.

Knihovna je vybavena notebookem s přístupem k internetu pro veřejnost. Fond je pravidelně doplňován novými tituly dle přání a požadavků čtenářů i ve spolupráci s pověřenou knihovnou.

Výměnnými knižními soubory knihovnu zásobuje středisková knihovna – Městská knihovna v Chlumci nad Cidlinou.

Služby knihovny:

- půjčování knih a časopisů pro děti i dospělé
- meziknihovni výpůjční služba
- veřejný internet
- pořádání kulturních a vzdělávacích akcí
- programy pro děti (tvořivé dílny, čtenářské aktivity, tematické akce)
- spolupráce se školou a školní družinou
- podpora čtenářské gramotnosti
- komunitní akce pro veřejnost
- trénování paměti
- mezigenerační aktivity
- tematické stezky / hry
- donášková služba do domu pro handicapované občany

Příklad významné akce uskutečněné v letech 2025–2026

- Noc s Andersenem
- Posilovna mozku (trénování paměti a mozkový jogging pro seniory)
- Tvořilky (tvořivé dílny pro seniory)
- Knihovniček (setkávání maminek a dětí v rámci projektu Bookstart)
- Deskohrátky v knihovně
- tematické akce jako Den otců v knihovně, Halloween v knihovně
- komunitní setkání (např. vánoční besídky, vítání občánků)

Součástí činnosti jsou také venkovní tematické stezky (např. velikonoční a podzimní), které propojují čtenářství, pohyb a rodinné aktivity.

Čeho si na své knihovně nejvíc považujete, co se vám povedlo, co se nejvíc líbí návštěvníkům?

Knihovnice:

Nejvíce si cením toho, že se knihovna stala přirozeným centrem setkávání v obci. I přes malé prostorové a personální možnosti se daří vytvářet pestrou nabídku aktivit pro děti, rodiče i seniory.

Jako jediná knihovnice zajišťují kompletní provoz knihovny, včetně přípravy a realizace všech kulturních a vzdělávacích akcí. Větší akce se mi daří realizovat také díky pomoci dobrovolníků z řad místních obyvatel, kterých si velmi vážím. Velkou radost mi přináší pozitivní zpětná vazba od návštěvníků, kteří oceňují přátelskou atmosféru, individuální přístup i pestrou nabídku programů.

Knihovna je pro mě místem, kde se propojují lidé, generace i příběhy – a kde i malý prostor může mít velký význam pro celou obec.

Starostka:

Naše knihovna je přirozeným centrem setkávání a komunitního života. Není pouze místem pro půjčování knih, ale skutečně živým prostorem, kde se pravidelně setkávají všechny generace – od nejmenších dětí až po seniory. Paní knihovnice se velice snaží dlouhodobě rozvíjet pestrou škálu aktivit. Patří mezi ně například setkávání nejmenších Knihovniček, hraní deskových her pro všechny věkové kategorie, oblíbené trénování seniorů Posilovna mozku a tvořivá setkání senierek Tvořilky. Knihovna je zapojena do celostátních projektů, jako je Bookstart či tradiční Noc s Andersenem. Knihovna úzce spolupracuje s místní základní a mateřskou školou, rovněž i s novou dětskou skupinou a ostatními spolky a organizacemi v obci. Pro děti probíhají společné aktivity buď v jejich školním prostředí, nebo se zúčastňují připravených programů přímo v knihovně či venku.

Velmi si vážím aktivního přístupu paní knihovnice. Ta do své práce vnáší nejen profesionalitu, ale hlavně nadšení, kreativitu a osobní přístup ke každému návštěvníkovi. Díky tomu vzniká

prostředí, kam se lidé rádi vracejí. Důkazem je i rostoucí zájem o její aktivity a programy, jmenovitě například o trénování paměti, pro které je již nutné otevírat další skupinu.

V poslední době prošla knihovna výraznou modernizací. Došlo k úpravě interiéru, pořízení nového vybavení a průběžně dochází k obnově a doplňování knižního fondu.

Obec vnímá knihovnu jako svou velice důležitou součást, dlouhodobě se snaží o její podporu, a to nejen finanční. Vážíme si její role v životě obce, jejího přínosu pro vzdělávání, komunitní život i mezigenerační setkávání a chceme ji dále rozvíjet pro všechny naše občany.

NAŠE TÉMA

Městská knihovna Jaroměř v dětech probouzí lásku ke čtení. Jak?

Tereza Karlová

Běžný školní den... „A protože máme probranou Boženu Němcovou, všichni si od ní přečtete její nejznámější dílo – Babičku!“ Následuje záplava otrávených výrazů, které během pár dní ještě naberou na intenzitě, jakmile se ti odvážnější skutečně do četby tohoto literárního skvostu pustí. Abychom si rozuměli – ani v nejmenším nenabádám k opovrhování díly Boženy Němcové. Mají své nesporné kvality a je skvělé, najde-li se dostatek čtenářů, kteří podobné kusy plně doceňují. Je ale rozumné chtít budovat lásku k literatuře a čtenářství obecně pomocí takovýchto děl? Je sedmák nebo osmák schopný vstřebat hloubku myšlenek, kterými je celá Babička citlivě protká-

na? Jistojistě se podobní žáci najdou, ale zpravidla to budou ti, kteří čtou i sami od sebe a jejich čtenářský deník (pokud by si ho poctivě vedli) by čítal desítky přečtených knih. Podobným dětem může mít smysl doporučovat náročnější čtení. Ale ruku na srdce – není více dětí, které četbě zkrátka na chuť ještě nepřišly, protože dnešní svět nabízí bezpočet dostupných lákadel, která nevyžadují žádné hlubší soustředění? Věřím, že se shodneme na tom, že dát podobnému dítěti do ruky novelu z 19. století a doufat, že ho tak přivedeme ke čtení, je poněkud bizarní počín.

Vycházíme z předpokladu, že neexistují skuteční „nečtenáři“ – existují jen čtenáři, kteří zatím neobjevili tu pravou knihu. Takovou knihu, která by jim stála za to, aby odložili dostupnou elek-

troniku. Protože zjistí, že jim to dává něco, co má smysl. Prožitek. Chceme-li dětem umožnit, aby četbu skutečně prožívaly, nenuťme jim knihy dávno mrtvých autorů, jejichž životní realita byla zcela jiná. Těžko pak v jejich dílech mohou dnešní děti objevit postavy, s nimiž by bylo možné se ztotožnit. A není právě ztotožňování se s postavami v knize jedním z klíčů k udržení pozornosti?

Dobře, ale tohle přece není téma pro knihovníky... Tohle má na starosti škola! Opravdu? Ponechme teď stranou (se vsí úctou a obdivem), že je mnoho pedagogů, kteří postupují osvíceně a jsou ochotni respektovat vlastní výběr žáků, co se týče literatury. Co ale s pedagogy, kteří mají rádi určitý „kánon“, z něhož pak vycházejí? Oblíbili si **seznamy povinné literatury**, z nichž si žáci následně vybírají. A ti zpravidla vybírají „to nejmenší zlo“ (rozuměj: nejtencí knihu). Může s podobným stavem knihovna vůbec něco dělat? Ano! Nebudme jen servisní službou, kam žáci přijdou s hotovým seznamem ze školy, a my vylovíme ze skladu zaprášený kousek, který má – v ideálním případě – méně než 100 stran. Budme aktivními hráči, kteří přímo ovlivňují, jestli současná generace dětí bude ráda číst, nebo nikoliv. Jak na to?

Dovolím si zde pro inspiraci předestřít postup, který jsme aplikovali v Městské knihovně Jaroměř. Věřím, že budou existovat i jiná osvědčená řešení, a budu velmi ráda, pokud se ostatní knihovny také rozhodnou sdílet, jak se jim daří budovat v dětech lásku ke čtení. U nás to začalo pozvolna... Prvotním impulsem pro sestavení seznamu literatury, která stojí za to, bylo zjednodušení práce knihovníka. Určitě znáte situaci, kdy se vás na dětském oddělení dítě zeptá na konkrétní titul, ale ten je zrovna vypůjčený... A následuje otázka: „A máte něco podobného?“ A vy víte, že máte, ale v tu chvíli si ne a ne vzpomenout. První seznam tedy vznikl jako určitý tahák, do něhož bylo možné mrknout v případě potřeby. Něco, od čeho se odpíchnete, když si zrovna nemůžete vzpomenout na další poutavou knihu o 2. světové válce. Nebo na sportovní příběh... Nebo na napínavou knihu s hrdinkou v hlavní roli...

Jelikož nemáme potřebu znovu „vynalézat

kolo“, rozhodli jsme se nejprve inspirovat v jiných knihovnách. Výborným odrazovým můstkem pro nás byla Knihovna města Hradce Králové, jejíž seznamy jsme si upravili pro svoje potřeby a doplnili o konkrétní díla na základě našich zkušeností. Také jsme se snažili náš seznam určitým způsobem propojit s projektem Čtení pomáhá, který nám dává velký smysl. Stěžejním kritériem však bylo, aby seznam obsahoval jak knihy pro velké čtenáře, tak díla pro děti, které si k literatuře teprve hledají cestu. A jelikož děti dobře vnímají informace prostřednictvím obrazu, zařazení komiksů bylo samozřejmostí – navíc není pochyb o tom, že komiksová tvorba v České republice je velmi kvalitní, takže by byla škoda děti o toto vskutku umělecké odvětví ochuzovat. A rozhodně jsme se neomezili jen na beletrii. Proč dětem nenabídnout i kvalitní naučnou literaturu? Vždyť jí je tolik na všemožná témata, a navíc tak hezky graficky zpracované, že po takových knihách děti sáhnou s chutí.

Se seznamem se nám pracovalo velmi dobře, ale často jsme naráželi právě na zažitá omezení ze školy („Když my si musíme vybrat z tohoto seznamu od paní učitelky.“). Rozhodli jsme se tedy o „svůj“ soupis podělit i s vyučujícími a získat je na svou stranu. Respektive – na stranu rozvoje čtenářství. Konkrétní učitelé navíc sami projevovali zájem o naše doporučení. Uspořádání akce pro pedagogy v přípravném týdnu před začátkem nového školního roku tedy bylo logickým vyústěním situace. A protože se lidem nejlépe přijímá to, co vidí na vlastní oči a na co si mohou sáhnout, rozhodli jsme se vybrané tituly rozmístit na stolečky a po seznámení s naším záměrem měli vyučující možnost si všechno sami prohlédnout a prolistovat. Z akce odcházeli s vytištěnými a svázanými seznamy doporučené literatury.

Seznam orientačně dělíme do věkových kategorií, ale je samozřejmě dobré, aby jednotlivé skupiny byly „prostupné“ a děti si mohly vybírat nejen podle svého věku, ale podle aktuálních čtenářských dovedností. A zásadní je pak také rozdělení do podskupin na základě žánrů – aby nikdo netápal a mohl si vybrat dle svého gusta.

Samozřejmě i tak zůstávají některé ze zařazených titulů poněkud opomíjeny, ale s tím je nutné počítat. Z naší zkušenosti je dobré zaměřit se i na vizuální stránku knihy – pokud do seznamu zařadíte sice kvalitní, ale nepříliš atraktivně upravenou knihu (s nehezkou obálkou), děti si ji prostě nepůjčí. A o co je naopak největší zájem? Není možné vypočíst zde všechny oblíbené tituly, které jdou z ruky do ruky, ale pro zajímavost můžeme říct, že velké oblibě se těší například knihy Veroniky Válkové, v nichž dětem poutavou formou přibližuje důležité historické události. Populární jsou také knihy o sportu – například Každý má svou lajnu od Petry Dvořákové se nám v knihovně vždy sotva mihne a už to zase někdo odnáší domů. Že jsou mezi dětmi velmi žádané knihy Davida Walliamse, asi nikoho příliš nepřekvapí. Zajímavé ale je, že se začaly půjčovat knihy zaměřené na konkrétní známé osobnosti. Jak je to možné? Dozvídat se o významných lidech prostřednictvím komiksu je prostě zábava!

Významnou skupinu napříč věkovými kategoriemi však v našem seznamu tvoří **knihy pomáhající s problémy**. Řídíme se heslem „Že jsem malý, neznamená, že mám malé starosti.“ Dětem se tedy snažíme nabízet knihy, které mají potenciál pomoci jim v náročných životních situacích (jako jsou rozvod rodičů, smrt blízkého člověka nebo vyrovnání se s vlastní odlišností). Právě díky ztotožnění s hlavním hrdinou může být dětem nabídnuta nová perspektiva, která jim pomůže zvládnout těžké chvíle a něco nového se z nich naučit.

Jsou nějaké těžkosti, s nimiž jsme se při práci s naším seznamem potýkali? Ano. Někdy je náročné rozhodnout, do které z kategorií konkrétní titul zařadit, aby tam „nezapadnul“. A samozřejmě není možné seznam aktualizovat tak rychle, jak rychle vycházejí nové kvalitní tituly. Ale to vše jsou technické věci, s nimiž se dokážeme popasovat. Navíc jsme se tímto počinem ještě více přiblížili školám, které nás vnímají jako partnera k diskuzi – díky tomu jsme měli možnost do seznamu (a do našeho fondu) zařadit i knihy doporučené učiteli. Inspiroujeme se navzájem, podporujeme se v dosažení společného cíle.

Je velmi potěšující sledovat, jak si náš seznam razí cestu napříč školami. Na začátku stálo pár otevřených pedagogů, kteří mají opravdový zájem o to, aby si děti ke čtení nalezy vztah. Nyní vidíme, jak se seznam dostává k novým a novým vyučujícím, ale především – že dává smysl i dětem. Zjistily, že mnohé z knih, které musely číst do školy, jsou natolik zábavné, že chtějí něco podobného i jen tak pro sebe. A co udělají? Přijdou znovu do knihovny. A my jim s radostí půjčíme, po čem touží. (Pozn. pod čarou: A pak s radostí vykazujeme rostoucí statistiky našemu zřizovateli. 😊)

Seznam, o němž tu byla řeč, je kompletně dostupný na našich webových stránkách (www.knihovnajaromer.cz). Budeme rádi, pokud se jím inspirováte.

Kontakt na autorku:

edukator@knihovnajaromer.cz

Fantastická literatura jako jedna z cest ke čtení a čtenářské gramotnosti

Barillová Kateřina, Pozlerová Jana

V minulém čísle zpravodaje jsme si připomněli význam čtenářské gramotnosti a roli knihoven při vytváření pozitivního vztahu ke čtení. Nyní na tyto myšlenky navazujeme konkrétní lekcí z naší

nabídky informačního vzdělávání. V knihovně dlouhodobě realizujeme řadu programů zaměřených na významné osobnosti literatury, které se přirozeně objevují ve školních osnovách, ať už jde o Karla Čapka, Boženu Němcovou, Karla Jaromíra Erbena, nebo Václava Hávla. Položily

jsme si ale otázku, zda by nebylo možné vydat se trochu jiným směrem – k fantastické literatuře, která bývá studentům blízká, ale ve výuce se jí často nevěnuje tolik prostoru, přestože světy *Pána prstenů*, *Harryho Pottera*, *Zaklínače* nebo *Hry o trůny* mladí lidé dobře znají také z filmů, seriálů a her. Ta má jednu velkou výhodu: dokáže oslovit i ty, kteří by po *Babičce* nebo *Psohlavcích* sáhli jen s velkým sebezapřením.

**NEMŮŽETE PROSTĚ ZAČÍT S FANTASTIKOU
JINDE NEŽ U TOLKIENA!**

Boromir z filmu Společenstvo prstenu (2001), vlastní úprava

Výsledkem této snahy je lekce zaměřená na fantastickou literaturu. Nese název *Tolkien aneb Cesta ke břehům fantastiky a zase zpátky* a je určena především pro studenty středních škol, zvládnou ji ale i žáci druhého stupně škol základních. Je postavena na kombinaci krátkého úvodu, společné diskuse, a především samostatné práce ve skupinách. Na začátku se studenti pomocí krátkého kvízu seznámí s tím, co všechno může fantastická literatura znamenat a kam až její hranice sahají – od fantasy přes science fiction až po horor. Následuje základní představení osobnosti J. R. R. Tolkiena, jedné z nejnápadnějších postav fantasy žánru. Nejde však o vyčerpávající přednášku, ale spíše o otevření témat, která si pak studenti sami dál rozpracovávají. Třída se rozdělí do skupin a každá z nich dostane pracovní list, kartičku do knihovny a konkrétní zadání. Skupiny se postupně pohybují po jednotlivých patrech knihovny, vyhledávají připravenou literaturu (knihy i časopisy) a v těchto textech

hledají odpovědi na otázky. Učí se tak orientovat v prostoru knihovny, pracovat s knihami a články, a především číst s porozuměním. Každá skupina se věnuje jiné části Tolkienova světa – někdo zkoumá jeho život a zkušenosti z první světové války, jiní se zaměřují na mytologii (hlavně severskou) a jiné inspirace, další na konkrétní díla, jako je *Hobit*, *Pán prstenů* nebo *Silmarillion*. Součástí práce je také seznámení s dalšími výraznými autory fantastiky – Andrzejem Sapkowským, Georgem R. R. Martinem, C. S. Lewisem, Stephenem Kingem, Terryem Pratchettem či J. K. Rowlingovou. Každá skupina má jiné zadání, ale na závěr své poznatky prezentuje ostatním, takže se jednotlivé informace spojí do jednoho celku.

Zachara, Jiří. Články z lekce Tolkien aneb Cesta ke břehům fantastiky a zase zpátky, vlastní fotografie

Velkou roli v této lekci hraje diskuse. Fantastika totiž není jen o knihách, ale i o zmíněných filmech, seriálech a hrách, díky čemuž se často rozproudivá živá debata – téměř každý má totiž nějakou zkušenost, něco viděl, něco četl, něco hrál nebo zná někoho, kdo se v některém z těchto světů pohybuje. Pro nás je navíc cenné, že se díky tomu dozvídáme, co dnešní mladí lidé skutečně znají a co je baví. Lekci se snažíme pojmut s lehkostí a humorem. V prezentaci pracujeme i s memy a nadsázkou, aby bylo zřejmé, že fantastická literatura není vzdálený a těžkopádný svět, ale něco, co může být blízké i současnému čtenáři. Humor se přitom ukazuje jako dobrý most ke studentům – pomáhá odbou-

rat počáteční ostych, uvolnit atmosféru a otevřít prostor pro otázky i vlastní názory.

Zkušenost ukazuje, že si tuto lekci zatím ob-
jednávají především učitelé, kteří k fantastice už
vztah mají a jsou otevření netradičním tématům.
Přestože se stále setkáváme s představou, že
fantastika není „hodnotná literatura“, hranice se
postupně posouvají a nejedna škola už zařadila
autory fantastiky do seznamu maturitní četby.
Zpětná vazba od návštěvníků, kteří lekci absol-
vovali, je velmi pozitivní a studenti často odchá-
zejí s novými tipy na čtení.

ČTENÍ JE POVINNÉ. I PRO SMRTELNÍKY.

**ZATRACENEJ INTERNET!
KNIHY UŽ DNESKA NIKOHO NEZAJÍMAJ!**

Pennywise z filmu To (1990), vlastní úprava

Fantastiku vnímáme jako jednu z cest, jak se
přiblížit mladým čtenářům a vést je zpět k psané-
mu textu. Nejde o to, nahradit klasickou literatu-
ru, ale nabídnout i další možnosti – někdo začne
třeba Harrym Potterem, jiný příběhy ze Zeměplo-
chy. Naše lekce je tak jedním z příkladů, jak lze
rozvíjet čtenářskou gramotnost prostřednictvím
žánrů, které mohou být mladým lidem blízké.

Zdroje obrázků:

Smrt z knih ze světa Zeměplocha od Terryho Pratchetta, inspirováno ilustracemi Paula Kidbyho, vlastní úprava

Obrázek 1: Boromir z filmu Společenstvo prs-
tenu (2001), vlastní úprava. Dostupné z: https://en.meming.world/images/en/a/a8/One_does_not_simply_X.jpg. [citováno 2026-02-10].

Obrázek 2: ZACHARA, Jiří. Články z lekce
Tolkien aneb Cesta ke břehům fantastiky a zase
zpátky, vlastní fotografie.

Obrázek 3: Pennywise z filmu To (1990),
vlastní úprava. Dostupné z: <https://i.imgur.com/qOn2r.jpg>. [citováno 2026-02-10].

Obrázek 4: Smrt z knih ze světa Zeměplo-
cha od Terryho Pratchetta, inspirováno ilustra-
cemi Paula Kidbyho, vlastní úprava. Dostupné
z: <https://a1cf74336522e87f135f-2f21ace9a-6cf0052456644b80fa06d4f.ssl.cf2.rackcdn.com/images/characters/large/2800/DEATH.Discworld.webp>. [citováno 2026-02-10].

Kontakt na autorky:
Katerina.Barillova@svkhk.cz,
Jana.Pozlerova@svkhk.cz

PROSTORY A VYBAVENÍ KNIHOVEN

Budování komunity ve venkovské knihovně

Eva Semrádová, Eva Jurečková

Knihovnické soutěže roku 2026 mají otevřeny

nominace a zvědavě vyhlížíme, jakými prostory
se letošní soutěžící pochlubí. Z knihoven, které
se mezi neúspěšnější zařadily v minulém roce,

PROSTORY A VYBAVENÍ KNIHOVEN

ještě nahlédneme do Místní knihovny v Senožatech z Kraje Vysočina (okr. Pelhřimov) – krajské ocenění získala v soutěži Vesnice roku a pak se v celostátní soutěži Knihovna roku umístila mezi třemi nejlepšími. Senožatská knihovna patří k venkovským knihovnám, které plní poslání komunitní knihovny.¹

Komunitní knihovna je společenské centrum, spojovací můstek mezi nejrůznějšími aktivitami, organizacemi, samosprávou, občanskými iniciativami i širší veřejností. Nečeká, kdo si její služby najde, ale sama se rozhlíží po potřebných v místě, poskytuje jim informace, kontakty, prostor. Komunitní knihovna

- oslovuje celou komunitu obce,
- je aktivní,
- spolupracuje s mateřskými a základními školami a místními spolky,
- v programech zohledňuje charakter lokality a jejich obyvatel,
- má přívětivé a dobře vybavené prostory.

Knihovna v Senožatech prošla v roce 2021 výraznou modernizací prostor a to ve spojení s přátelským vystupováním paní knihovnice a nápaditou nabídkou aktivit vytváří z knihovny centrum kulturního života obce. Prostory knihovny se využívají pro kulturní a volnočasové akce, které jsou připravovány společně s místními spolky, častá je spolupráce se Společností pro rozvoj Humpolecka. V knihovně se ročně uskuteční přibližně 50 akcí, nejmenší děti mají dětský klubík Knihojungle, komunitní klub nabízí vzdělávání a projekt „Knihovna Senožaty pro seniory 2025“ byl podpořen z dotačního programu Rodinná a seniorská politika Kraje Vysočina. Příjemný pobyt v knihovně doplňuje „kavárna“ s nabídkou teplých nápojů. Virtuální komunikaci s veřejností

zajišťuje [webová stránka](#)² a [newsletter](#),³ který je zájemcům rozeslán e-mailem.

Iniciátorem modernizace knihovny byla paní knihovnice Eva Jurečková, které jsme se ptali:

Často se setkáváme s tím, že knihovník nemá možnost se podílet na plánování nového vybavení pro knihovnu. Ale také se stává, že naopak celý úkol dostane na starost, o zapojení architektů či designérů se u venkovské knihovny ani neuvažuje. Jak to bylo u vás?

U nás jsem měla v designování a tvorbě interiéru volnou ruku, přizvala jsem si odborníky. K rekonstrukci jsem přizvala interiérovou designérku, elektrikáře, zedníky, instalatéry, truhláře, malíře, interiéru je zdoben výrobky místních umělců, obrazy místních malířů. Veškeré interiérové prvky jsem vždy volila nejprve z místních dodavatelů, a pak až odjinud. Obec vše podpořila finančně, rekonstrukce proběhla bez dotací a stála bezmála 1 milion korun. Z původní knihovny nebylo možné využít nic, vše je nové: regály na knihy, stůl pro knihovnici, kuchyňka a její vybavení. Prostor jsme navázali na sociální zařízení, které už v prostorách bylo. Pořídili jsme nové vybavení pro dětský koutek, koberec, kávovar, nádobí, projektor, plátno.

Co se u vás návštěvníkům nejvíc líbí, je některá část knihovny zvláště oblíbená? Ptáte se návštěvníků na náměty pro další vylepšení prostoru? Zaznamenala jste nárůst počtu návštěvníků po rekonstrukci knihovny?

Někteří návštěvníci vybírají knihy, jiní posedí u kávy a popovídají si. Náměty na vylepšení knihovny získávám s každou návštěvou lidí, se kterými si ráda popovídám, příp. udělám anketu spojenou se soutěží, abych se dozvěděla, co by si návštěvníci v knihovně přáli. Realizovala jsem nápad na pořádání divadla pro děti, které zajistila místní umělkyně, dále zájezdy na doporučená

1 JEŽKOVÁ, Zuzana. Knihovna tzv. komunitní. Knihovnicko-informační zpravodaj U Nás [online]. 2001, roč. 16, č. 1 [cit. 2026-04-21]. Dostupné z: www.svkhk.cz/SVKHK/u-nas-pdf_archiv/667.pdf.

JEŽKOVÁ, Zuzana. Cesta ke komunitní knihovně. Duha [online]. 2015, roč. 29, č. 3 [cit. 2026-04-21]. ISSN 1804-4255. Dostupné z: www.duha.mzk.cz/clanky/cesta-ke-komunitni-knihovne.

2 <https://knihovnasenozyaty.cz/>

3 https://knihovnasenozyaty.cz/wp-content/uploads/2025/10/Newsletter-Knihovny-Senozyaty-1_2025.pdf

PROSTORY A VYBAVENÍ KNIHOVEN

divadelní představení. A na podnět jednoho návštěvníka vzniklo umístění stolpersteinů (kamenů zmizelých) před knihovnou. Po rekonstrukci knihovny stoupl počet registrovaných čtenářů z 10 na dnešních cca 145.

Místní knihovna Senožaty

- počet obyvatel obce: 871
- velikost prostor pro návštěvníky: 60 m²
- knihovní fond: 2 100 k. j., knihovna nabízí též společenské hry, interaktivní knihy a tužky Albi, audioknihy
- počet otevíracích hodin v týdnu: 4–6 hodin, PO 16–18 hod., PÁ 9–11 hod. a každou 1. sobotu v měsíci 9–11 hod.
- personální zajištění: 0,5 pracovního úvazku

Kontakt na autorky: eva.semradova@seznam.cz;
knihovna@senozaty.cz

Autorka fotografií: Monika Váňová

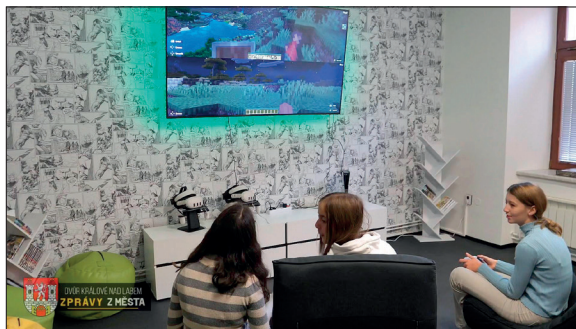
Nový prostor pro mladé v Městské knihovně Slavoj: SLAY

Marián Svoboda

Městská knihovna Slavoj otevřela s novým školním rokem v dětském oddělení zbrusu novou místnost, která potěší všechny děti a dospívající. Nazvali jsme ji SLAYOY a rozhodně stojí za návštěvu. Je to otevřený prostor pro všechny, kteří chtějí trávit čas po svém – číst, učit se, malovat, odpočinout si po škole, zahrát si společenské hry s kamarády nebo jen na chvíli sami vypnout. Fanoušci příběhů a kreslených hrdinů si přijdou na své u výběru komiksů a mangy a ti, kdo rádi tvoří, se mohou vyjádřit na zdi, určené pro malování křídou. Fanouškům technologií nabízíme navštívení virtuálního světa s brýlemi pro virtuální realitu či hráčskou zónu s oblíbenými hrami na playstationu 5.

Na SLAY zónu máme vytvořen rezervační systém na webu, kde si uživatelé rezervují na 90 minut místnost jen pro sebe. Mimo rezervační systém je možné přijít kdykoli, místnost je k dispozici. Z her je mezi mladými dlouholetým trendem Minecraft. Je to jedna z možných forem, jak podpořit u dětí kreativitu. Pro představu – Minecraft byl vypůjčený od začátku září 81x. Další

hodně půjčované hry jsou fotbal (PS5 EA Sports FC 25) či Spider-man (Marvel's Spider-Man: Miles Morales CZ).

Cílem bylo vytvořit místo, kam se mladí budou rádi vracet, kde se budou cítit dobře, ať už přijdou s knihou, s kamarády, nebo trávit čas o samotě.

Kontakt na autora: svoboda@slavoj.cz

Poznámka: Vybavení „SLAY“ místnosti bylo podpořeno MK ČR v rámci programu VISK 3 – Veřejné informační služby knihoven. Městská knihovna Slavoj „teen“ prostor představila veřejnosti společně s novým vizuálním stylem [ve videoreportáži pro TV Dvůr](#)⁴ 25. 11. 2025.

ZAUJALO NÁS

Táboření v knihovně

Diana Vondřejcová

Během letních měsíců většina dětí vyráží na prázdniny k prarodičům, na výlety nebo na tábory. Prázdniny však utečou jako voda a některé

děti si na jejich konci uvědomí, že letos nestihly jet na tábor, přespat pod stanem, zažít dobrodružství nebo si alespoň jednou opéct buřty. Právě z této myšlenky vznikla akce Táboření v knihovně, aby i tyto děti dostaly příležitost za-

---

4 <https://tvdvur.cz/mestska-knihovna-slavoj-predstavuje-slay-zonu/>

Žít kousek táborové atmosféry. Zároveň jde o společné rozloučení s prázdninami před návratem do školních lavic.

Co to tedy vlastně je?

Táboření v knihovně je akce pro děti od 6 do 15 let, která se koná na konci srpna v Městské knihovně Nové Město nad Metují jako symbolické rozloučení s prázdninami. Zároveň představuje pro mnohé děti poslední možnost vyrazit ještě před začátkem školního roku pod stan, a pro některé dokonce úplně první takovou zkušenost.

Děti během jednoho odpoledne a noci zažijí dobrodružný program plný her, úkolů a společných zážitků. Knihovna a její zahrada se tak promění v malé tábořiště, kde nechybí napětí, spolupráce ani radost z objevování.

Program

Program začíná setkáním v knihovně, kde se děti prostřednictvím seznamovacích her lépe poznají. Následuje hledání pokladu a hraní klasické hry „šípkovaná“, což je hlavní dobrodružná část celého odpoledne. Děti nejprve v knihovně hledají kousky mapy, a když se poskupí jednotlivé části k sobě, vydají se společně na místo vyznačené na mapě. Odtud následuje hledání šípky a fá-

borků. Po cestě jsou rozmístěny i fáborky jiné barvy, které značí úkol. Táborníci musí v okolí hledat a najít lístek s úkolem. Úkoly jsou různé, můžeme si uvést například hádanky, vědomostní úkoly či přenášení jednoho člena naší výpravy k dalšímu úkolu. Děti luští i různě šifry a přesmyčky.

Trasa vede nejen knihovnou a její zahradou, ale i po okolí. Pověstískou šípkovaná vede parkem, lesem či podél řeky. Poklad ve staré dřevěné truhlici pak děti nalézají opět v knihovně. Minulé léto jsme se domluvili s pracovníky městského muzea a zavítali jsme do jeho kamenného sklepa s nezaměnitelnou atmosférou. Získání pokladu měly děti vloni ještě ztíženo o poslední zkoušku, kdy musely v kupičce klíčů najít ten, který truhlu otevře.

Po návratu přichází na řadu stavění stanů na zahradě knihovny. Ačkoliv jde na první pohled o jednoduchou činnost, často se promění v zábavnou výzvu, při které si děti pomáhají a spolupracují. Často však potřebujeme i odbornou pomoc našich manželů, aby byly všechny stany úspěšně a správně postaveny.

Podvečer patří volnějším aktivitám, například vyrábění, sportovním hrám nebo lukostřelbě. Večer pak přichází

na řadu to nejkouzelnější, a to společné posezení u ohně, opékání buřtů, zpívání s kytarou či hraní Černých historek (napínavá společenská detektivní hra). Před spaním nechybí ani krátké čtení na dobrou noc.

Ráno děti čeká společná snídaně, do které často přispívají rodiče domácími dobrotami, lehká rozcvička a úklid stanů. Na závěr si všichni odnášejí nejen drobné odměny, ale především silný společný zážitek.

Jak je to u nás

Táboření v knihovně budeme letos pořádat již potřetí a pokaždé se setkalo s velkým pozitivním ohlasem. Zájem dětí nás velmi těší, mnohé z nich se vracejí opakovaně a další si přicházejí vyzkoušet něco úplně nového.

Táboření je pro účastníky zcela zdarma, díky čemuž je dostupné opravdu všem a snažíme se tak umožnit zapojení co nejširšímu okruhu dětí. Jedinou prosbou směrem k rodičům bývá drobný příspěvek v podobě něčeho dobrého ke společné snídani, která má díky tomu příjemně komunitní atmosféru.

V některých knihovnách se přes léto konají příměstské tábory. To by pro naši knihovnu, bez uzavření dětského oddělení v průběhu konání akce, nebylo možné z personálních i prostorových důvodů. Pokud bychom museli poskytovat účastníkům stravu, musela by již být tato akce zpoplatněna. Zároveň v našem městě je kromě DDM i několik dalších organizací, které letní a příměstské tábory pořádají. Proto jsme se rozhodli nekonkurovat si a jít cestou stanování na jednu noc, která nás časově i finančně tolik nezatíží a bude dostupná všem dětem od 6 do 15 let.

Pro některé děti představuje noc ve stanu první zkušenost bez rodičů, jiní už přijíždějí jako zkušení táborníci. Všichni si však odnášejí nové zážitky, posílená přátelství i hezké vzpomínky na závěr léta.

Táboření v knihovně se tak stalo oblíbenou tradicí a my už nyní připravujeme jeho další ročník, který se uskuteční opět na konci prázdnin. Těšíme se, že se s dětmi znovu vydáme za dobrodružstvím.

Kontakt na autorku:

vondrejcov@knihovnanm.cz

STALO SE

Týden zdraví v knihovně přinesl plné sály, silná témata i inspiraci do běžného života

Ilona Pirková

Ve dnech 7.–10. dubna 2026 ožila Knihovna města Hradce Králové tématem, které se týká každého z nás – zdravím. Týden zdraví, navazující na Světový den zdraví, připomínaný každoročně 7. dubna, nabídl čtyři večery se čtyřmi výraznými osobnostmi, a především spoustu podnětů, jak lépe pečovat o tělo, mysl i každodenní pohodu.

Hned úvodní večer ukázal, že o podobné akce je velký zájem. Přednáška **prof. MUDr. Vladimíra Beneše**, DrSc., s názvem *Jak náš mozek vnímá*

přírodu byla dlouho dopředu vyprodaná a sál se zaplnil do posledního místa. Přednáška zavedla do široce pojatého světa lidského mozku a lidského vnímání. Dotkla se témat emocí, paměti i toho, proč nám příroda pomáhá nacházet klid a rovnováhu. Odborné poznatky však nebyly jediným těžištěm večera – přednášku obohatily také osobní postřehy, cestovatelské zážitky a řada humorných momentů, které jí dodaly mimořádně příjemnou a uvolněnou atmosféru. Výsledkem bylo setkání, které zaujalo široké publikum.

Středeční večer patřil **MUDr. Cyrilu Matějko-
vi**, známému jako Cyril Děckař, který do knihovny

přivezl svou přednášku *Dětské nemoci bez paniky: 100+ triků*. Už od začátku bylo jasné, že téma oslovilo hlavně rodiče hledající klid, jistotu a srozumitelné odpovědi na běžné dětské potíže. Cyril Matějka dnes patří mezi výrazné tváře českého online prostoru. Jako lékař a úspěšný influencer si na sociálních sítích získal statisíce sledujících díky tomu, že o dětském zdraví mluví lidsky, srozumitelně a bez zbytečného strašení. Stejný přístup přenesl i naživo do sálu. Rýma ve tři ráno, horečka o víkend nebo kašel, který zní hůř, než jaký ve skutečnosti je – situace, které doma řeší téměř každá rodina. Návštěvníci si odnesli praktické rady, konkrétní tipy i lepší orientaci v tom, kdy zachovat klid a kdy už je namístě vyhledat lékaře. Díky humoru, nadhledu a přirozenému projevu byl celý večer nejen užitečný, ale i velmi příjemný. Po skončení nechyběla autogramiáda a možnost osobního setkání.

Ve čtvrtek přišlo na řadu téma, které v posledních letech oslovuje stále více lidí – otužování. **Petr Málek** ve své přednášce *Otužování 2.0: Tělo, mysl, disciplína* ukázal, že nejde jen o ledovou vodu. Představil chlad jako způsob, jak pracovat se stresem, budovat disciplínu, posilovat psychickou odolnost a učit se zachovat klid i v nepříjemných situacích. Díky zkušenostem bojového záchranáře Armády České republiky dokázal propojit extrémní podmínky s běžným životem a ukázat, že velké

změny často začínají malými, pravidelnými kroky. Návštěvníci ocenili nejen inspiraci, ale i praktické návody, jak začít bezpečně a bez zbytečných očekávání.

Závěrečný páteční večer patřil **PharmDr. Margit Slimákové**, která uzavřela celý týden tématem výživy a zdravého životního stylu. Její přednáška *Zdravá výživa v pohodě* přinesla uklidňující zprávu, že zdravé stravování nemusí být postavené na zákazech, počítání kalorií ani neustálém tlaku na dokonalost. Naopak může být jednoduché, přirozené a dlouhodobě udržitelné. Ve svém vystoupení vycházela z odborných zahraničních studií, vědeckých dat i dlouholeté praxe a ukázala, že cesta ke zdraví nemusí být složitá ani svazující. Posluchači ocenili srozumitelné vysvětlení častých výživových mýtů, praktická doporučení do běžného života i důraz na rovnováhu a radost z jídla.

Týden zdraví v knihovně ukázal, že péče o zdraví nemusí být složitá ani vzdálená každodennímu životu. Často začíná úplně jednoduše – novou myšlenkou, jiným pohledem na známé věci nebo drobnou změnou, kterou si člověk odnese domů a zkusí ji v praxi. Velký zájem veřejnosti a zaplněné sály zároveň potvrdily, že setkávání nad tématy zdraví, prevence a životního stylu mají své pevné místo i hluboký smysl.

Kontakt na autorku: pirkova@knihovnahk.cz

Havel živě a bez oficialit: setkání knihovníků v inspirativním prostředí pražské knihovny

Vladka Buchtová

Nejen knihovny si letos připomenou odkaz Václava Havla u příležitosti jeho nedožitých devadesátin. Knihovna Václava Havla proto 19. března 2026 uspořádala odborný seminář pro knihovníky, kterým představila možnosti využití svých materiálů a digitálního archivu při práci s veřejností. Ráda jsem se tohoto setkání zúčastnila a překvapily mě příjemné prostory i vystupování účinkujících. Žád-

ný chladný sál ani velké oficiality.

Seminář se uskutečnil v útulných prostorách výše jmenované knihovny v Praze a nabídl pestrý program, zaměřený na činnost instituce, vzdělávací projekty i praktické tipy pro zapojení do programu „Čteme Havla“, který proběhl 23. dubna 2026.

První vstup byl velmi krátký, přednesla ho Veronika Pikola Brázdilová a byl o tom, co je a co není Knihovna Václava Havla. Už tento začátek zaujal. Přestože jako pracovnice knihovny vím, že knihov-

na není pouze o půjčování knih, což je názor, který čas od času zaslechneme, překvapilo mě, že knihovna téměř každý večer pořádá debaty na různá témata. A ty se týkají nejen knih, ale také divadla nebo současných problémů ve společnosti. Jen v roce 2025 proběhlo v Knihovně Václava Havla na 160 akcí, které navštívilo na 10 000 lidí. Paní Brázdilová představila i Cenu Václava Havla a audiovizuální projekt Knihovny Václava Havla Havel Channel, jehož cílem je šířit myšlenkový, literární a politický odkaz Václava Havla bez ohledu na vzdálenost, zeměpisné hranice či nouzové stavy. Běžný uživatel zde nalezne rozhovory se zajímavými lidmi, debaty i vzdělávací projekty. Lze zde najít i autorská čtení, záznamy divadelních inscenací, koncerty nebo přenosy konferencí.

Druhou přednášející byla Barbora Grečnerová, která představila vzdělávací projekty pro základní, střední i vysoké školy, které knihovny při právě vlastních programů mohou využít. Na webu knihovny můžete pro inspiraci zapátrat na edu.vaclavhavel.cz, kde najdete 83 vzdělávacích videí a podcastů, více než 100 metodických materiálů a pracovních listů, 6 workshopů, 5 webinářů nebo 14 digitálních výstav. Ale o tom se dozvíte více v příštím čísle zpravodaje přímo z článku autorky.

Třetí příspěvek Petra Kalaše se zabýval činností dokumentačního centra a digitálního archivu. Jako bývalý knihovník Petr Kalaš neopomněl zmínit, že knihovna čítá kolem 9 000 svazků. To nám může připadat málo, ale připomeňme si, že se jedná pouze o literaturu týkající se Václava Havla anebo jeho děl. Ta jsou přeložena do 58 světových jazyků. Registrace do digitální knihovny je zdarma a vše lze bezplatně stáhnout. Tedy ne vše: např. korespondenci Václava Havla, na některé písemnosti se totiž vztahují autorská práva. Nicméně k nahlédnutí jsou. Co však stáhnout lze, to jsou texty Václava Havla. Stejně tak lze využít fotografický archiv. Zde lze také požádat o stažení fotografií k výuce zdarma. Archiv obsahuje i předmětné artefakty, ale ty samozřejmě půjčit nelze. Můžete navštívit stránky Letem světem s VH, což je vlastně mapa světa s vyznačenými místy, která Václav Havel navštívil, pronesl zde projev apod. Registrace do knihovny je zdarma. Veřejnost může

knihovnu navštívit od 9 do 17 hodin, ale to lze i mimo otevírací dobu po předchozí domluvě. Rovněž registrace do digitálního archivu je bezplatná.

V následujícím příspěvku Pavel Hájek představil nakladatelství a celou ediční činnost knihovny. Do jeho péče patří rovněž depozitář výstav, které jsou zdarma k zapůjčení. Knihovna poskytuje panely, ale i tisková data pro vystavovatele, kteří si tak mohou vytisknout výstavu v rozměru, který jim vyhovuje. V současnosti je k dispozici asi 20 výstav, z toho 3 nové.

První blok konference zakončila Anna Špirochová s Manuálem o projektu Čtete Havla, kde v podstatě shrnula výše uvedené možnosti, tj. možnost po registraci knihoven nebo škol získat odkaz na materiály k výuce nebo k akcím v rámci výročí narození Václava Havla.

Odpolední část programu byla věnována literárnímu odkazu Václava Havla. Ačkoli je jeho osobnost často vnímána především prizmatem politické činnosti, byl v první řadě spisovatelem a dramatikem, po němž zůstalo rozsáhlé literární dílo. Diskuze přinesla doporučení, po kterých jeho textech sáhnout a jaká díla nabízet čtenářům v knihovnách i studentům základních a středních škol.

Z tohoto pohledu lze Havlovu tvorbu rozdělit například na texty reflektující život v kontextu dějin, kam patří zejména *Dálkový výslech*, *Prosím stručně* či *Dopisy Olze*. Jako dramatik je pak spojován především se svými nejnámějšími hrami, jako jsou *Zahradní slavnost*, *Audience a Pokoušení*. Pro pamětníky mají mimořádný význam také jeho eseje, zejména *Moc bezmocných* a *Slovo o slovu*, zvlášť pokud se s nimi setkali ještě před revolucí.

Havlovy myšlenky zůstávají aktuální i dnes a stále mají co nabídnout – ač to může znít jako klišé, platí to bezesbýtku. V tomto bloku vystoupili Anna Freimanová a Martin Vidlák, kteří Havla osobně znali a spolupracovali s ním. Závěr semináře pak patřil diskusi s těmito pamětníky.

Kontakt na autorku:

Vladimira.Buchtova@svkhk.cz

Knihovny v éře AI: budoucnost, která už začala

Markéta Kaliňák, Jakub Škuta

Jak může umělá inteligence (AI) pomoci v každodenní práci knihovníků? Je hrozbou, nebo naopak užitečným pomocníkem? Odpovědi na tyto otázky hledali zástupci Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové (SvkHK) na odborném školení „AI v praxi knihoven“, které se uskutečnilo 23. března 2026 v pražském sídle společnosti Microsoft ve spolupráci s Národní knihovnou ČR.

Na školení rozhodně nešlo jen o teorii – hlavní důraz byl kladen na praktické využití AI v každodenní práci knihovníků.

Dopolední blok otevřel Tomáš Kubica (Microsoft) inspirativním pohledem do „myslí“ umělé inteligence.

Zazněla zde myšlenka, která rezonovala celým sálem: „*Technologie nenahradí učitele (ani knihovníky), ale ti, kteří technologie používají, nahradí ty, kteří je nevyužívají.*“

Ukazuje se, že cesta zákazů a odmítání nových nástrojů nikam nevede. Mnohem důležitější je porozumění, pochopit, kde má AI své limity, jaká s sebou nese rizika, ale především kde může otevřít nové možnosti a zjednodušit práci.

Druhá část školení, vedená Karlem Klatovským, byla čistě praktická, a o to přínosnější. Všechny úkazy probíhaly v prostředí Microsoft 365, které je mnoha knihovnám dobře známé. Šlo tak o chytré rozšíření nástrojů, jež už běžně používáme. Účastníci si mohli vyzkoušet například:

- Překlady bez ztráty formátu – dokument ve Wordu lze díky AI přeložit přímo v sekci *Revize*, aniž by se „rozsypalo“ formátování.
- Design a titulky v PowerPointu – prezentace si samy navrhují moderní vzhled podle obsahu a v reálném čase dokážou generovat titulky k mluvenému slovu.

- Vlastní hlas v Microsoft Teams – Teams umí překládat mluvené slovo do jiného jazyka, a to dokonce věrnou kopií hlasu mluvčího.
- Užitečné klávesové zkratky pro každý den – například *Win + H* pro okamžité diktování textu kdekoli ve Windows nebo *Win + Shift + S* pro pořizování výstřižků i nahrávání obrazovky.

Velkým tématem školení byli také tzv. AI agenti. Na rozdíl od běžných chatbotů, se kterými si pouze „povídáme“, dokážou agenti aktivně plnit úkoly – pracovat s aplikacemi, automatizovat rutinní činnosti nebo pomáhat s administrativou. Právě zde se otevřel zajímavý prostor i pro knihovny: AI může převzít část opakujících se úkolů a dát knihovníkům více času na to nejdůležitější – práci s lidmi, čtenáři a vzděláváním.

Účast na školení nám potvrdila, že směr, kterým se jako knihovna vydáváme, je správný. Umělá inteligence má potenciál výrazně zefektivnit některé vnitřní procesy a současně zlepšit služby pro veřejnost. Důležitým bodem do budoucna je také podpora Microsoftu pro

neziskový sektor (licence prostřednictvím programu TechSoup), která nám otevírá dveře k nejmodernějším nástrojům včetně Copilotu za zlomek běžné ceny. Zajímavou inspirací byl i Minecraft: Education Edition, který nabízí hravou a efektivní cestu k rozvoji digitální gramotnosti dětí a mládeže.

Z Prahy jsme si odvezli nejen plné hlavy nápadů a užitečnou brožuru „101 tipů, jak využít AI nejen ve školství“ ([volně dostupnou online](#)), ale především přesvědčení, že AI v rukou knihovníků znamená modernější, dostupnější a kvalitnější služby pro naše čtenáře.

Kontakt na autory: Marketa.Kalinak@svkhk.cz, Jakub.Skuta@svkhk.cz

„Tak když to říkají...“

Vanda Vaničková

Letos nám v této rubrice dělá společnost jedna z nejmladších generací vůbec, a to **generace Alfa**.¹ **Nejstarší příslušníci této generace se narodili v roce 2010**, což představuje ve světě hokeje kategorii U16. Ti nejmladší spatřili svět relativně nedávno (**2024**) a kluziště ještě nebrázdí. A proč do toho pletu hokej? Zprv je tento článek vytvářen v době české hokejové play-off (chápu, to pro knihovnický časopis nestačí 😊), ale hlavně zadruhé mi s ním pomohl **Matěj (* 2013)**, velký hokejový fanoušek hradeckého klubu Mountfield HK.

Rubrika *Generační pohledy* si klade za cíl přiblížit knihovníkům sledovanou generaci. Jaká je, co ji baví, nebaví a kdo je pro ni například idolem. Cíl dobrý, ale povídání s Matějem mi pomohlo „vrátit se na zem“ a uvědomit si, že **i když vykazuje generace společné rysy, každý člověk je originál a trochu jiný**. A na to pamatujme i v knihovnách. Takže ano, pro generaci Alfa je online život přirozený, ale u každého může znamenat trochu něco jiného. „**Když to vezmu u nás ve třídě, kluci hrají online hry a holky sledují na sociálních sítích různé profily a taky, co se děje**.“ Matěj dodává, že i on si rád s kamarády zahraje, třeba závodění s auty, ale například Minecraft ho moc nebaví. A to jsme si mysleli, že Minecraft všichni milují! **Některé věci nejsou nutné o generaci, ale spíše obecně o koníčcích a zájmech**. Někdo si nejvíc ze všeho přeje **generaci SirYakariho** (český youtuber věnující se videím o Minecraftu), někdo zase hokejovou mikinu.

Online svět reprezentují u generace Alfa primárně mobilní telefony, zajímalo mě proto, jak se Matěj dívá na zákaz jejich používání ve škole. **„Podle mě nedává smysl úplný zákaz, ale mít třeba nějaký limit jako u aplikací, co používají doma rodiče pro kontrolu dětí. Třeba moct být**

maximálně 30 minut ve škole online a je na tom zákoví, když a čím si čas během volna vyčerpá.“ Dál mi popisoval, že si na internetu s kamarády často ověřují informace, když se o něčem dohadují a potřebují rozsoudit. Jednou použijí Google, jindy AI, ale jak jinak si informaci ověřit? V dostupné knižce prý nemusí najít odpověď přesně na to, co hledají. Když doma dělají referát, také jdou hledat informace na internet. Za mě je tenhle důvod hozená rukavice všem, kteří úplný zákaz telefonů ve školách podporují. „Dokonce i sedmák“ vidí, že nějaká pravidla pro telefony ve škole jsou potřeba, ale neměla by zastínit informační potenciál, který tyto nástroje vzdělávání nabízejí. Jen ho jako dospělí (v tomto případě učitelé) musíme správně uchopit. Zde ještě taková „úsměvná“ vsuvka. Správná prevence může při vytváření zdravého vztahu k technologiím a chování v kyberprostoru jistě pomoci. Pídila jsem se, zda se jí u Matěje na víceletém gymnáziu věnují: **„Co si pamatuju, o tom jsme nikdy žádný program neměli. Ale třeba nedávno jsme měli s jedním pánem přednášku o přírodě v deštných pralesech.**“ Osobně s *plicemi světa* žádný problém nemám, ale pozvat odborníka na chování v online světě nebo digitální stopu by mi k žákům v tomto věku a v této době sedělo víc.

I když se Matěj označil za někoho, kdo na telefonu tak často není, naše povídání se kolem toho – příznačně pro generaci Alfa – točilo vlastně pořád. **„Starší jako rodiče nebo babičky a dědové nám opakují, že jsme pořád na mobilech, že za nich nic takového nebylo. Tak když to říkají, tak asi jsme.**“ Čím více o generaci Alfa přemýšlím, zdá se mi, že se na ni ve vztahu k technologiím lépe nebezpečně sebenaplnující proroctví dospělých. Přesně jako to popsal Matěj – *když to dospělí říkají, tak to tak asi bude*. Ano, je mnoho dětí s nezdravým vztahem k digitálním technologiím. **Nezapomínejme ale ani na to velké množství těch, kteří umějí vyvážit čas**

---

1 Článek [Generace Alfa, novinka v našem hledáčku](#) (ročník 36, číslo 1), který generaci Alfa uvedl na naši scénu, vznikl na základě rozhovoru se sympatickými sourozenci Adélkou a Jardou.

online a offline, chodí ven s kamarády, mají koníčky, sportují nebo čtou. Nezavírejte oči před problémy, ale ani na ně nestrhávejme veškerou pozornost. Online svět a digitální technologie pořád nabízejí malým i velkým mnoho dobrých příležitostí.

Na závěr zpátky k hokeji a příhodě, kterou považuji za vážně úsměvnou, tentokrát bez uvozovek. Matěj šel před dvěma lety zkusit přijímačky

na šestileté gymnázium. Vyšlo to a byl přijat. Nastoupit na novou školu se mu ale příliš nechtělo. Jako správný hokejový fanoušek a srdcař se od rodičů „nechal uplatit“ návštěvou zápasu hokejové zastávky NHL v Praze (Global series 2024, nastoupily proti sobě týmy New Jersey Devils a Buffalo Sabres). Byly góly, byl gymp, a hlavně všichni spokojení. Jako nyní já s naším článkem.

Kontakt na autorku: VandaV@seznam.cz

OKÉNKO

Výlet za klokanem (a knihovnami)

Vanda Vaničková

Obsah učiva v českých školách bývá často kritizován za svou šíři. Mnoho toho, co se učí, využijí žáci prý leda tak ve vědomostní soutěži. A já jsem toho příkladem! Soutěž Superlov na TV Nova, leden 2025. Díky za hodiny literatury, při kterých jsem se dozvěděla, kde bylo založeno divadlo D34. Nebýt výuky dějepisu, těžko říct, kdo zvítězil v bitvě u Slavkova. I přes znalostní kotrmelce to vyšlo a na mně bylo už jen splnit televizní slib – „*Za výhru bych ráda vzala přítele na Australian Open.*“ Leden 2026, skoro do roka a do dne vyrážíme k protinožcům. A je jasné, že kromě tenisu dojde i na knihovny.

Výprava začala v místě, kde se nachází pro laika jednoznačně nejikoničtější australská stavba – Opera v **Sydney**. Opera je otevřena od roku 1973 a po právu zapsaná na Seznam světového kulturního dědictví UNESCO. Spolu s mostem Harbour Bridge tvoří jedinečné panorama, s nímž chce fotku každý turista. Mimochodem, Opera je

krásná, ale na fotkách vypadá lépe než ve skutečnosti. Takové zjištění, které by mě v dnešní době filtrů a grafických retuší nemělo překvapit. ☺

State Library NSW¹ (Státní knihovna Nového Jižního Walesu) je nejstarší nepřetržitě fungující knihovnou v Austrálii. Její počátky sahají do roku 1826. V součtu je ve státě Nový Jižní Wales (s cca 8,5 milionu obyvateli, uvádím pro porovnání s ČR) 361 budov veřejných knihoven. Dva klíčové státní právní předpisy pro fungování knihoven jsou *zákon o knihovnách z roku 1939* a *knihovní řád z roku 2018*.² Text řádu je jasný, stručný a mnohdy nekompromisní. Například mě zaujalo, že zaměstnanec knihovny může nařídít osobě opustit knihovnu a nevracet se(!), pokud by její stav, oblečení nebo vystupování mohly urazit kohokoli v knihovně. Nebo je přímo definováno, že v knihovně nikdo nesmí slovem nebo jinak vytvářet více hluku, než je nezbytně nutné. Pravda, všude, kam jsme vstoupili, by bylo slyšet spadnutí pomyslného špendlíku. Návštěvníci knihoven se tu zle určitě nemají, mnoho služeb je

---

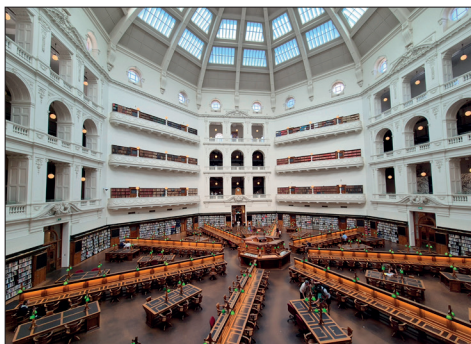
1 Webové stránky *State Library NSW* se spoustou zajímavostí a fotografií interiéru knihovny dostupné na WWW: <https://www.sl.nsw.gov.au/>.

2 Knihovní řád pro zajímavost dostupný na WWW: <https://legislation.nsw.gov.au/view/html/inforce/current/sl-2018-0472#sec.13>.

pro ně zdarma, úplně všechny pak po registraci. Pořádek ale musí být – jediné, co uživatelé hradí, jsou poplatky za pozdní vrácení výpůjček jakéhokoli druhu. Když už jsme u těch peněz, State Library NSW nabízí hezkou možnost finanční podpory knihovny. Můžete se stát tzv. přítelem knihovny (Become a Library Friend!), zaplatit si členství, podpořit tak knihovnu a například v rámci toho získat vstup na kulturní akce či slevu do knihovny kavárny. Kvůli avokádovému toastu, který tam podávají, bych se skamarádila hned.

Australian Open, jeden ze čtyř tenisových grandslamů, se hraje v **Melbourne**. Většinu času jsme tedy strávili v tomto nádherném a zeleném městě. Ač jsem spíše hokejový fanoušek, atmosféra tenisového svátku mě nadchla a skvělých tenisových výkonů jsem zhlédla na několik let dopředu. Bavilo mě sledovat i komplexnější stránku sportu jako třeba etiketu fandění na tenise nebo starty sportovců z Ruska a Běloruska, „potrestané“ hrou bez uvedení vlajky státu u jejich jména. Pokud vám sport ani takhle nic neříká, mám tu jinou městskou zajímavost – v Melbourne se narodil například herec Chris „Thor“ Hemsworth, zpěvačka Kylie Minogue nebo mediální magnát Rupert Murdoch.

Čítárna v knihovně v Melbourne

Hlavní knihovnou města Melbourne i celé spolkové země je **State Library Victoria**³ (Státní knihovna Victoria), jejíž základní kámen byl položen roku 1854. Historická budova je monumentální a uvnitř krásně zdobená a samozřejmě poskytuje mnoho informačních služeb. O pomyslný level úžasu výš u mě byla její část „La Trobe Reading Room“. Osmiboká šestipatrová čítárna se čtecími stolkami pro 320 čtenářů, zelenými stínidly a točitými schody v horní galerii. Čítárna funguje od roku 1913, je inspirovaná britským designem a mně připomínala Velkou místnost z příběhů Harryho Pottera. Na webových stránkách knihovny se trefně uvádí: *Z Melbourne neodjedete, aniž byste si pořídili selfie z kopule čítárny*. Už od vchodu do knihovny jsou na zdech informační

Knihovna v Melbourne

³ Webové stránky State Library Victoria dostupné na WWW: <https://www.slv.vic.gov.au/>.

OKÉNKO

---

tabulky s šípkami k nejfotogeničtější částem knihovny, takže nejen čtenáři, ale i turisté s fotoaparáty jsou tu vítáni.

V době naší návštěvy probíhal v knihovně 20. ročník výstavy World of the Book (Svět knihy). Uváděl ho citát, který je perfektní odpovědí pro škarohlídy tvrdící, že čtení je dnes už nuda a knihy pomalu, ale jistě zaniknou: „*Knihy jsou zrcadlem mnoha světů: světů zde i daleko, minulých i přítomných, reálných i smyšlených a skrz texty a obrazy jsou prostředníky myšlenek, znalostí a příběhů.*“

Během výletu byly postupně odškrtnuty položky „must see“ jako Opera v Sydney, nejlepší tenisté světa v akci, oceán, knihovny a už zbýval jen ten klokan, který figuruje v pracovním názvu našeho celého výletu i tohoto článku. V melbournské zoo jsme doplnili klokaní deficit a přidali z typické aussie fauny ještě ptakopyska a koaly. Koaly v roztomilosti klokany převálcovaly na plné čáře. I když denně prospí kolem 20 ho-

din, oceňuji, že fotopózu drží nonstop, jdou prostě s dobou. CEO of cute!

Statistické okénko:

Nový Jižní Wales⁴

- rozloha spolkové země: 801 150 km²
- počet obyvatel: 8 545 100
- velká města: Sydney (hlavní město), Newcastle, Wollongong
- název: podle Jižního Walesu (ve Spojeném království Velké Británie a Severního Irsku)

Victoria⁵

- rozloha spolkové země: 227 444 km²
- počet obyvatel: 7 074 468
- velká města: Melbourne (hlavní město), Geelong, Ballarat, Bendigo
- název: podle britské královny Viktorie (od r. 1851, kdy se stát odtrhl od Nového Jižního Walesu)

Kontakt na autorku: VandaV@seznam.cz

KDO JE

MARK³

Vanda Vaničková

Přestože zakázka pro aktuální číslo zněla jasně: **rozhovor tří MARKŮ**, všechno nakonec dopadlo jinak. Já bych ale řekla, že přesně ve stylu toho, kdo by měl být tentokrát představen. **MARK** je jedno z ocenění udělovaných SKIPem. Konkrétně se jedná o ocenění **knihovníků nebo osob z oboru, které významně přispívají knihovnictví a je jim do 35 let**. Prostě mladí, aktivní, rozvíjející se knihovníci. A protože písmeno K může znamenat i kreativní, nenajdete zde dále klasické otázky s od-

pověďmi. Královéhradecký regionální MARK z roku 2023 (já ☺) totiž připravil pro MARKY z roku 2024 (Jaroslav Beran) a 2025 (Jana Pozlerová) netradiční zadání, díky kterému se představí sami. Dostali prázdnou tabulku s písmeny a pokyn ke **každému písmenu napsat slovo či spojení, které je s nimi nějak spojeno, charakterizuje je**.

Milí čtenáři, seznamte se s mladými, aktivními a rozvíjejícími se knihovníky z našeho kraje pomocí alfa boxů (neboli takového abecedního popisu).

---

4 Dostupné na WWW: https://cs.wikipedia.org/wiki/Nov%C3%BD_Ji%C5%BEn%C3%AD_Wales

5 Dostupné na WWW: [https://cs.wikipedia.org/wiki/Victoria_\(Austr%C3%A1lie\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/Victoria_(Austr%C3%A1lie))

KDO JE

Jaroslav Beran (Knihovna města Hradce Králové, MARK 2024)

A Asertivní	B Beran	C Cigára	D Dramatik	E EU	F Frajer	G Génius
H Hracle	J Já uběhl půlmaraton	K Knihovník roku	L LOL	M Muž	N NMNM	O Okurky mám rád
P Polydaktylie	R Rozum	S Superchodec	T Tekutý chléb	U Ulejvák	V Vexilolog	Z Zemlbábu nejím

Jana Pozlerová (Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové, MARK 2025)

A AI experimenty	B beran	C Canva	D Dáme Gwint?	E e-knihy jsou fajn, ale papír je papír	F fantastika	G gramatika <3
H hry	J Jára Cimrman	K knihovna jako druhý domov	L loajální	M malování pro radost	N neexistující time management	O Orli nemohli odnést Prsten do Mordoru!
P psaní	R RPG	S Středozeemě	T tvrdohlavá	U učenílivá	V výstavky	Z zvidává

Už když jsem zadání vymyslela, neskromně jsem přiznala, že jsem z něj nadšená. Ale po obdržení výsledků jsou mé dojmy ještě o stupínek výše. Oba se úkolu chopili kreativně, zábavně, ale zároveň byli hezky popisní a odhalili své záliby, srdcovky i nešvary. Mimochodem skvělou jazykovou hříčkou je za mě Beran/beran v obou alfa boxech.

Děkuji za spolupráci a přeji, ať se oběma v knihovnickém světě daří. Třetímu MARKovi, sobě, přeji víc takovýchto kreativních (a na 10 % z ulehčení práce vycházejících) nápadů.

Kontakt na autorku: VandaV@seznam.cz

VH SKIP 08 Východní Čechy a soutěž Čtenář roku

Bc. Kateřina Hubertová

Regionální valné hromady pořádá SKIP 08 Východní Čechy každý rok. Ta poslední proběhla v úterý 24. března 2026 v sále Knihovny města Hradce Králové. Každoroční setkání umožňuje členům hlavně se potkat, informovat se, prodiskutovat a naplánovat vše důležité pro chod spolku a knihoven.

Tradičně byly na setkání vyhlášeny i výsledky soutěže Čtenář roku. Aktuální ročník byl sladěn s novým komunikačním tématem knihoven – Čtenářství mladých dospělých 13–24 let. Knihovna jako místo, kde se lze potkat s celospolečenskými tématy. Hledali jsme tedy mladé čtenáře, kteří do knihoven chodí, aktivně se zapojují do jejich aktivit a přispívají vlastními nápady a prací k jejich realizaci.

Region Východní Čechy zahrnuje kraj Královéhradecký, kraj Pardubický a část Kraje Vysočina. Zahrnuje tedy poměrně rozsáhlé území, které zhruba kopíruje území již zaniklého Východočeského kraje. V kampani Čtenář roku hledáme v regionálním kole nejlepší krajské vítěze, a tím se tedy v regionu 08 stane, že tito čtenáři jsou tři. Rozhodnutím regionálního výboru SKIP 08 byli ze zasláných nominací vybráni krajští vítězové. A nebylo to vůbec lehké. Všechny zasláné nominace byly hodné ocenění. Věkové rozpětí od 13 do 23 let, všichni zajímaví, úžasní, aktiv-

ní a akční. Všem jsme nakonec malou pozornost opravdu poslali, ale vítězem mohl být za kraj vždy opravdu jen jeden. Vítězi ankety se po hlasování členů RV SKIP 08 stali:

Královéhradecký kraj: **Igor Yevseyv**, 15 let, nominovala Městská knihovna Rtyně v Podkrkonoší;

Pardubický kraj: **Adéla Bečková**, 15 let, nominovala Městská knihovna Chrudim;

Kraj Vysočina: **Daniela Křížová**, 21 let, nominovala Krajská knihovna Vysočiny.

Vítězové obdrželi zásluhu knih od sponzorských nakladatelství a poukázky na nákup dalších knih podle vlastního výběru od RV SKIP 08.

I zbytek programu byl věnován novému a velmi náročnému komunikačnímu tématu knihoven.¹ Byla položena provokativní otázka, proč by náctiletí měli chodit do knihovny o vlastní vůli, bez toho, že je tam pošle rodič nebo škola. Ptali jsme se, jak náctiletí žijí, co je baví, kde se zdržují a co tam dělají. Hledali jsme odpovědi.

Co mladé přitáhne? Jaký relevantní obsah jim nabídnout? Více bylo otázek než odpovědí. Závěr patřil několika příkladům dobré praxe. V nejbližších dvou letech budou knihovny toto téma komunikovat a realizovat. Nezbyvá než držet palce, aby se jim to povedlo.

Kontakt na autorku:

hubertova@knhovnahk.cz

1 K tématu viz <https://konceptce.knihovna.cz/>

Almanach regionálních básníků – Hotel Savoy

Adam Hošek

V roce 2025 se v Jičíně objevila v textilu vázaná bibliofilie *Hotel Savoy*, propagovaná jako *Almanach regionálních básníků*. Vznikla samizdatově, bez formálního nakladatele, tiráže a ISBN. Jedná se o kolektivní dílo osmnácti mladých lidí většinou na samém prahu dospělosti či ještě před ním. Člověk by byl málem překvapený, že i dnes, v době AI a sociálních sítí, mladí lidé stále touží tvořit a psát poezii. Překvapení je ale namísto jen částečně. Generace dnešních mladých dospělých je patrně stejně tvůrčí jako kterákoli jiná, mění se jen média. Krátká vertikální videa, podcasty a jiné audioformáty, instagramová poezie, to jsou pole, kde se kreativita mladých lidí přirozeně uplatňuje, jako se uplatňovala v literárních soutěžích či na stránkách časopisů. S tím rozdílem, že tyto nové formáty a platformy mají jen minimální bariéry. Nikdy nebylo snazší se o svou tvorbu podělit se světem. Je to možné vnímat jako užasnou demokratizaci, je to možné vnímat jako naprostou nivelizaci. Může-li „obsah“ vytvářet a publikovat každý, logicky klesá jeho hodnota.

O to je tedy zajímavější, že mladičké básnické seskupení sáhlo k tak tradičnímu formátu, jako je almanach. Navíc almanach ručně vázaný, lepený, šitý. Součástí je také množství reprodukcí zápisků psaných rukou. Jako by byl pro autory zvlášť důležitý fakt, že se jedná o dílo fyzické, mimo virtuální svět, o něco, na co je možné si opravdu sáhnout.

Texty a autoři jsou spojeni zřejmě spíše situacně než nějakou jednotící poetikou nebo tématem, v pestré směsici se ale dá najít pár společných bodů. Především silné spojení textu s velmi výraznou vizuální stránkou, která někdy působí nahodile, někdy promyšleně, celkově ale vytváří dojem zběsilé směsi, jejíž součástí se může stát cokoli – kvetoucí strom, rozpadlá figurína, kresba kostlivce nebo nadávající jednorozec.

Převládají známá témata a motivy jako láska, často explicitně fyzická, nekonvenční, provokující životní styl, úzkost, rozhořčení, nesmyslnost světa kolem. Tím vším se vymezovaly básnické generace proti většinové společnosti už v 19. století.

Zdá se mi ale příznačné, že spíše než na obžalobu světa se texty soustředí na reflexi vlastní pozice. Vlastní ztracenosti, nedostatečnosti, rezignace, k nimž se často texty vracejí: „Mladá těla, co do sebe bušej hlava nehlava. / Nic víc už nechci.“¹ „Už víc nevíme, co je / pravda a co ne.“² „V tomto až moc konkrétním světě / Cítíš? / Jak jsi sám a nikdo o tobě nic neví“³; „jak mám ale oplácet nenávisť nenávisť / když jediný koho mám právo nenávidět / jsem já sám?“⁴ Lyrický mluvčí jako by si v řadě textů různých autorů byl až příliš dobře vědom marnosti. Jako by se chtěl – tak jako každá generace – bouřit, pálit mosty a prožívat naplno, ale zároveň mu chyběla naivita, s níž by to bylo možné.

Je nutné poznamenat, že jako každá sbírka juvenilií i tato se vyznačuje kvalitativními výkyvy. Některé texty prozrazují skutečný rodicí se osobitý básnický hlas (texty Adama Kašpárka či ty psané pod jménem Š'-te), jiné dávají tušit, že se jedná spíše o tápavé první pokusy. A narazíme i na řadu šotků – nesedící čísla stránek, občasný překlep či hůře čitelný text. Osobně ale tyto a další nedokonalosti, které by zkušený editor nedopustil a které by AI uhladila během vteřiny, považuju za součást největší kvality almanachu. Tou je totiž podle mě autenticita, jež nesnese retuše. Nejde tu totiž o to vytvořit něco na pohled dokonalého a líbivého, ale předložit něco, co skutečně vychází ze mě, z mých lidských strastí a tužeb. To samo o sobě dnes není málo.

Kontakt na autora: hosek@knihovna.jicin.cz

---

1 ZAHRADNICKÁ, Agáta et al. *Hotel Savoy*. Jičín 2025, s. 36.

2 Tamtéž, s. 33.

3 Tamtéž, s. 40.

4 Tamtéž, s. 90.

X. ročník Knižního veletrhu: úspěch studenta UHK

Marie Otavová

Stalo se již tradicí, že Knižní veletrh UHK představuje nejúspěšnější tituly, které vznikly na půdě Univerzity Hradec Králové. V roce 2025 byla tato pocta udělena studentovi V. ročníku katedry bohemistiky a výtvarné kultury a textilní tvorby Bc. Petru Berounskému. Ocenění převzal za publikaci „**Ohlasy lidového ducha: Národopisně-mimetické koncepce v poezii a architektuře dlouhého 19. století**“; práce tak získala již druhé ocenění, knižně byla vydána vydavatelstvím Pavla Mervarta v roce 2025. Publikace je výstupem projektu specifického výzkumu „*Století lidových vlivů – komparativní analýza ohlasové poezie a architektury národního stylu*“, realizovaného na Pedagogické fakultě Univerzity Hradec Králové. Lektory této odborné práce jsou: Mgr. Jan Bílek, Ph.D., PhDr. Věra Brožová, Ph.D., Mgr. Vendula Hnídková, Ph.D. Práce analyzuje vliv lidového umění a folkloru, které provázely formování české národní kultury a české národní identity. Tento vývoj autor sleduje v oblasti literatury a architektury od bouřlivých let národního obrození přes vznik samostatného státu až po meziválečnou modernu. Kniha nabízí poutavý příběh o využití folkloru a lidového umění v české literatuře a architektuře a všimá si využití lidových prvků, kdy byla v době národního obrození vyvíjena snaha dokonale napodobit existující folklorní vzory v duchu filozofie Johanna Gottfrieda Herdera, Karla Jaromíra Erbena a Františka Ladislava Čelakovského, ale také období přelomu století, kdy byly zejména v architektuře, sochařství a užitém umění oblíbeny historické styly a docházelo k hledání historické a umělecké pravdivosti. Po vzniku samostatného státu, kdy opět roste úsilí o vytvoření národního stylu, mají pro utvrzení české národní identity lidové a ornamentální symboly opět důležitý význam, ale v jiné podobě. Meziválečné období a vznik moderny přináší noví rozměr do inspiračních

Bc. Petr Berounský

zdrojů, kdy jsou využívány pouze fragmenty původních folklorních předloh a vzniká například nový směr, tzv. rondokubismus.

Na co se čtenáři mohou těšit?

Publikace předkládá bohatou fotodokumentaci, která dokládá využití syntetických forem v tvorbě vynikajícího slovenského architekta, návrháře nábytku a etnografa Dušana Jurkoviče, představitele secesní architektury, který vytvořil osobitý styl s využitím prvků lidové architektury a nechal se inspirovat anglickým hnutím Arts and Crafts. Díky realizaci staveb pro *Národní výstavu československou* v Praze v roce 1895 získal ocenění a upoutal takový zájem veřejnosti, že mu byly svěřeny zakázky na stavbu výletních reprezentativních objektů v Pustevnách na Radhošti. Útulny Libušín a Maměnka, využívající hojně folklorní prvky, jsou považovány za jedinečné, dosud nepřekonané skvosty vytvořené v tomto stylu. Mimo jiné realizoval lázeňské domy v Luhačovicích – lázeňský hotel Jurkovičův dům, Sluneční lázně. Realizoval úpravy zámku a pozoruhodný krytý dřevěný Jurkovičův most v Novém Městě nad Metují. U Dobrošova na Náchodsku byla podle jeho projektu realizována Jiráskova turistická chata s rozhlednou. Všechny významné objekty tohoto výjimečného architekta jsou v publikaci představeny.

DOPORUČUJEME DO VAŠICH FONDŮ

Další osobností, jejíž tvorbu tato práce představuje, je architekt, urbanista a designér Pavel Janák, který od 90. letech 19. století spolupracoval s vynikajícím architektem Janem Kotěrou.

Pavel Janák byl propagátorem moderního architektonického myšlení, teoretikem kubismu, představitelem art deco i nového směru, tzv. rondokubismu. V architektuře představoval tento směr nahrazení ostrých hran ornamentů oblými tvary a ke zvýšení dynamiky využíval barevných kombinací. Z významných staveb, které autor v publikaci představuje, je zde pardubické

krematorium, Škodův palác a palác Adria v Praze v Jungmannově ulici.

Toto je jen malý zlomek příkladů realizovaných staveb a děl, které autor v průřezu téměř stoletým uměleckým vývojem dává do souvislosti a poukazuje na jejich význam pro formování moderní kultury 20. století. Autorovi blahopřejeme k jedinečnému počínu a vydání této půvabné výpravné publikace a určitě ji doporučujeme k přečtení.

Kontakt na autorku: marie.otavova@uhk.cz

Jak šel Život v salonu republiky

Martina Opršalová Dašková

Minulý rok vydalo královéhradecké muzeum pozoruhodnou knihu s názvem *Život v salonu republiky*, kterou napsala historička Pavla Koritenská. Tato obrazová publikace by rozhodně neměla chybět v žádné knihovně našeho kraje a skvěle by se vyjímala i v každé rodinné knihovně. Kniha je interaktivní a bohatá obrazovým doprovodem i nejrůznějšími promyšlenými detaily.

Deset kapitol nás zavede do Hradce Králové 20. až 40. let minulého století. Nahlédneme do filmového průmyslu a uvidíme, že například Bio Central má opravdu dlouhou tradici. Navštívíme trhy na náměstích, výstavy či obchody se zbožím koloniálním. Věděli jste, že tzv. koloniál je obchod se zbožím ze zámořských či exotických kolonií? Nostalgicky se zasníme

nad kapitolou o dětském světě, kde možná najdeme knihy či hračky, které známe od babičky z půdy. Uvidíme krásnou a také veskrze praktickou ženskou i mužskou módu, pokocháme se pohledem na hradecké sportovní aktivity a inspirujeme prvorepublikovou péčí o zdraví. Například přístroj pro elektroléčbu, masáž a inhalace již všichni známe z Menzelova filmu Postřižiny. Poslední kapitola se zabývá propagací a reklamou aneb mýdlo Žlutá ovečka získá všecka srdéčka. Osobně si myslím, že taková reklama byla mnohem snesitelnější než třeba zelené monstrem jisté nejmenované společnosti. Na závěr jsou přichystány dva recepty pro mlsné jazyčky: Helenčin dort a Hradečtí votroci.

Kontakt na autorku:

m.oprsalova.daskova@muzeumhk.cz

REGIONÁLNÍ POKLADY

---

280 let od narození Jana Antonína Venuta

Marie Otavová

Město Hradec Králové se stalo během své

bohaté historie kolébkou, působištěm nebo zdrojem inspirace pro mnoho významných osobností z oblasti vědy, umění, historie i architektu-

ry. Mezi umělci, kteří zachytili jeho půvaby, náleží významné místo vedutistům, z nichž někteří dokonce v Hradci Králové žili a působili. Díky nim můžeme sledovat a konkretizovat naše představy, jak toto královské věnné město v jednotlivých stoletích vypadalo. V poslední době byly vydány dvě pozoruhodné publikace, které by neměly ujít pozornosti žádného historika a obdivovatele umění a architektury. Ivan Tejkl a Jan Jakl jsou autory publikace *Zobrazení Hradce Králové v proměnách času* (2025) a v roce 2018 byla vydána monografie Jana Veselého *Jan Antonín Venuto a jeho dílo*.

Veduty byly před vynálezem a rozšířením fotografie velmi oblíbenou formou přesného malířského nebo grafického zachycení části krajiny, města, hradu, zámku nebo historického objektu. Z nepřeberně bohaté plejády vedutistů, kteří Hradec Králové ztvárnili, tentokrát zaměříme pozornost na **Jana Antonína Venuta** (Johanna Antona Venuta), od jehož narození letos uplynulo právě 280 let (* 24. 5. 1746), a jeho o 56 let mladšího pokračovatele **Vincence Morstadta**. Oba totiž náležejí k vedutistům, kteří zachytili s velkou pečlivostí nejen architekturu Hradce Králové, ale také desítky a stovky panoramat měst, hradů a zámků českých zemí. Tvorbě vedut se přitom věnovali jako své zálibě.

Co spojovalo a naopak odlišovalo Jana Antonína Venuta a Vincence Morstadta

Každý prožil v Hradci Králové jinak dlouhou životní etapu: J. A. Venuto působil v Hradci Králové plných 48 let a V. Morstadt zde žil a pracoval přibližně 12 let. J. A. Venuto se narodil na jižní Moravě a jeho předkové byli italského původu, Vincence Morstadt se narodil v Kolíně v rodině s německými kořeny; jeho dědeček pocházel z Bádenska a po službě vojenského chirurga a ranhojiče tereziánské armády se oženil a trvale usadil v Kolíně, otec Josef Matyáš Adam Morstadt byl v Kolíně obchodníkem s vínem. J. A. Venuto absolvoval duchovní dráhu a dosáhl významného postu kanovníka katedrály sv. Ducha v Hradci Králové, Vincence Morstadt byl civilním povoláním právník a zastával stěžejní post soudního rady

u krajských soudů a později i u zemského soudu po většinu života. O to obdivuhodnější je, že se stali největšími autoritami české veduty druhé poloviny 18. a 19. století.

Jan Antonín Venuto (* 24. 5. 1746 Jevišovice – † 1. 4. 1833 Hradec Králové)

J. A. Venuto se narodil 24. 5. 1746 v Jevišovicích u Znojma jako třetí syn z devíti dětí zámožného obchodníka Antonína Venuta a Vilemíny, dcery hejtmana jevišovického panství. Základní triviální vzdělání získal v Jevišovicích a od roku 1756 studoval na jezuitském gymnáziu ve Znojmě. Odtud odešel do Olomouce, kde studoval v letech 1763–1768 na filosofické fakultě a rozhodl se pro kněžskou dráhu. Studium zakončil v Kroměříži, kde byl v roce 1769 vysvěcen na kněze. Poté působil tři roky jako zámecký kaplan v Jimramově a následně byl povolán do Olomouce, kde zastával post biskupského ceremoniáře. Od roku 1773 se jeho působištěm stal Mikulov a zde byl pověřen funkcí kanovníka kapituly. Právě tady se seznámil s proboštem Janem Leopoldem rytířem z Haje, který ho následně po svém jmenování 14. královéhradeckým biskupem povolal v roce 1785 do Hradce Králové. Zde přijal v roce 1786 místo sídelního kanovníka při katedrále sv. Ducha. Vedle církevní služby se zde velmi intenzivně začal zejména během svých vizitací věnovat kresbě a topografii a výsledkem jeho práce se stala mapa královéhradecké diecéze s vedutami měst Hradce Králové, Nového Bydžova, Chrudimi a Kutné Hory. Jako zázrakem se Biskupské knihovně Biskupství královéhradeckého podařilo v polovině roku 2025 získat do fondů originál horní tiskové měděné desky této mapy (o rozměrech 505 × 840 mm). Tento vzácný předmět je zde možné si prohlédnout.

J. A. Venuto spolupracoval s významnými rytci (A. Puchernou, V. Belglerelem, F. K. Wolfem, W. Welzelem) a vytvořil celou řadu vzácných map a na 500 vedut; jeho dílo tak náleží k nejobsáhlejším souborům dokumentujícím podobu měst a sídel českých zemí. Jako kreslíř hradů a zámků se účastnil projektu Meissnerových *Historisch-malerische Darstellungen aus Böhmen*

a projektu Františka Karla Wolfa ml. *Abbildungen sämtlicher alten und neuen Schlösser in Böhmen*. Toto monumentální dílo bylo s využitím vedut J. A. Venuta vydáno v letech 1803–1809 a je dosud nejrozsáhlejším obrazovým katalogem českých památek a krajiny, který obsahuje podoby hradů, zámků a historických objektů v Čechách. Je velmi oceňovaným zdrojem pro historiky a pracovníky památkových ústavů, protože dokládá objekty, dokud se některé z nich neproměnily v ruiny nebo významně nezměnily. Nesčetněkrát zachytil Jan Venuta také Hradec Králové: celkem na pět stovek jeho vedut je uloženo ve fondech Národní galerie v Praze a největší sbírka jeho akvarelových vedut se nachází v Národní knihovně ve Vídni. Tento unikátní soubor byl darován císaři Františku I. při jeho návštěvě Hradce Králové v roce 1824. Podrobnosti o Venutově životě a neuvěřitelně bohaté tvorbě je možné získat v již dříve zmíněné monografii Jana Veselého.

Kolorovaný lept podle předlohy J. A. Venuta: Veduta pevnostního Hradce Králové

Vincenc Morstadt (* 17. 2. 1802 Kolín – † 19. 2. 1875 Praha)

Z životopisných dat Vincence Morstadta víme, že jeho rodný dům, kde se narodil 17. 2. 1802, se nachází v Kolíně na Karlově náměstí č. p. 76. Od dětství projevoval nepřehlédnutelné pozoruhodné výtvarné nadání. V jedenácti letech byl poslán do Prahy, aby studoval na piaristickém gymnáziu, kde byl vynikajícím žákem. Následně absolvoval studia na Právnické fakultě Univerzity

Karlovy. Již jako sedmnáctiletý představil veřejnosti své kresby v časopise *Hyllos*. Po dokončení studií působil v letech 1834–1850 jako soudní rada u krajského soudu v Lokti, odkud pochází řada grafik Lokte, Karlových Varů a okolí. V úřednické dráze dále pokračoval v Trutnově ve východních Čechách a v letech 1855–1867 zakončil v Hradci Králové. Svou profesní dráhu ukončil jako rada zemského soudu v Praze. Po celý život byl nesmírně pilným kreslířem vedut. Umělecká i vypočítací hodnota jeho kreseb je jedinečná a nenahraditelná. Zachytil nejen celková panoramata měst, ale také jednotlivé objekty staveb včetně všech architektonických detailů. Jedinou technickou pomůckou, kterou hojně využíval, byl dalekohled. Součástí jeho kreseb bylo zaznamenání života měst, které tvořila figurální stafáž. Ve své tvorbě dokázal spojit precizní detail s vyjádřením celkové atmosféry města. Je znám především jako kreslíř Prahy, zachytil městský kolorit řady míst ve východních Čechách – Hradce Králové, Trutnova, Sedmihorek. Jeho veduty si můžete prohlédnout v plné nádheře a lesku v publikaci Ivana Tejkla a Jana Jakla *Zobrazení Hradce Králové v proměnách času* (2025).

Vincenc Morstadt: Panorama Hradce Králové

Anton Gurk (* 17. 11. 1801 Vídeň – † 31. 3. 1841 Jeruzalém)

Hradec Králové ztvárnil na svých vedutách také vídeňský malíř a grafik Anton Gurk, který je považován za nejvýznačnějšího rakouského tvůrce *biedermeierské* veduty a jeho práce ná-

leží ke skvostným a velmi cenným dokladům života měst, sídel a společenských událostí. V mládí uskutečnil studijní cestu po Evropě a Anglii, aby se seznámil s technikou akvarelů, kterou později hojně využíval. Pracoval ve službách císaře Františka I. a rovněž posledního korunovaného českého krále Ferdinanda V. Dobrotivého, pro kterého vytvořil sérii 12 listů zachycujících jeho korunovaci v Praze v roce 1836. Doprovázel ho na mnoha cestách po habsburské monarchii, a tak vzniklo mnoho obrazů rakouských hradů,

Eduard Gurk: Prospekt Velkého náměstí ze západní a jižní strany

zámků a paláců, ale také řada vyobrazení českých měst a mezi nimi i Hradce Králové. Také pro něho bylo příznačné, že dokázal spojit precizní detail s vyjádřením celkové atmosféry místa. V letošním roce uplynulo právě 185 let od úmrtí tohoto vynikajícího malíře, rytce a vedutisty.

Prameny a literatura:

Tejkl, Ivan a Jakl, Jan. *Zobrazení Hradce Králové v proměnách času: veduty, prospekty, mapy a plány = Depictions of Hradec Králové across the ages: vedute, prospects, maps and plans*. Překlad Jan Koritenský. [Hradec Králové]: Muzeum východních Čech v Hradci Králové, 2025. 219 stran. ISBN 978-80-87686-57-7.

Venuto, Jan Antonín a Veselý, Aleš. *Jan Antonín Venuto a jeho dílo = Johann Anton Venuto und sein Werk*. Překlad Hana Formánková a Daniela Růžičková. Vydání první. V Havlíčkově Brodě: Galerie výtvarného umění, [2018], ©2018. 328 stran. ISBN 978-80-906447-5-5.

www.hrady-zriceniny.cz

Kontakt na autorku: marie.otavova@uhk.cz

Vladimír Úlehla

* 18. ledna 1926 v Praze – † 29. června 2017 v Jičíně

Iva Rodrová

Uznávaný jičínský regionální historik Vladimír Úlehla by se v lednu roku 2026 dožil 100 let.

Narodil se 18. ledna 1926 v Praze, kde prožil své dětství i mládí. Málo se ví, že mladou osobnost formoval a modeloval i sport – byl totiž výborným atletem, který hlavně ve vrhu koulí dosáhl na mistra Českých zemí. Po maturitě se rozhodl pro studium na Filosofické fakultě Univerzity Karlovy, obor čeština a filozofie. Stal se středoškolským profesorem.

Jeho prvním působištěm se v roce 1950 stalo pohraničí, konkrétně základní škola v Novém Boru, kde nastoupil jako češtinář. Poté učil i na jiných místech (Kopidlno, Liberec), než v roce 1963 nastoupil na střední průmyslovou školu do Jičína. Jako pedagog byl u studentů velmi oblíbený. V roce 1968 se jednoznačně politicky angažoval proti režimu. Protestní dopisy, pod které se podepsal, mu vynesly přeložení do Hořic. V roce 1974 jako „nedořešený případ“ musel odejít ze školství. Své obtíže zdolával s obvyklou noblesou, ale za zákeřné považoval, když se mstili na jeho dětech. Až do od-

chodu do důchodu pracoval jako čerpač v podniku Vodní zdroje Praha-Zličín.

Po roce 1989 se začal zabývat tématem normalizace na Jičínsku. V roce 1990 byl pověřen zpracováním historie událostí z let 1968–1970 na jičínském okrese. Poté se ve své badatelské činnosti zaměřil především na vývoj Jičína v období let 1860–1918.

Zájem o kulturní a společenské dění v Jičíně ho přivedl do kulturní komise města, významně se zapojil do činnosti občanského sdružení Lodžie, byl členem i několika dalších sdružení – Jičínské besedy, Spolku občanů a přátel města Jičína, Paměti a svědomí nebo Pekařovy společnosti Českého ráje. Stál mimo jiné i u zrodu nadace Jičín – město pohádky v roce 1991. Za svou práci obdržel řadu ocenění: například v roce 1998 Jivínského Štefana, v roce 2007 Cenu města Jičína a v roce 2011 Jičínskou pečeť od spolku Jičínská beseda.

Svým dílem přispěl k rozšíření znalosti regionální historie Jičínska a k popularizaci historických bádání. Širší kulturní znalosti a zaujetí pro umění, historii a literaturu mu umožnily publikovat desítky článků v regionálních novinách a časopisech. Nelze zapomenout ani na přednáškovou činnost pro Jičínskou besedu a kva-

litní statě pro sborník *Od Ještěda k Troskám*, zejména poslední zcela aktuální práci o symbolice svatých a zasvěcení kostelů v Českém ráji. Podílel se také na scénářích k některým dokumentárním výstavám.

Knihovna Václava Čtvrtka v Jičíně vydala

jeho práce ve své edici Jičínsko. Jeho studie *Samotářská dcera Boženy Němcové Theodora* z roku 2007 vyvolala zájem čtenářů a znamenala přínos také pro literární historii, protože obsahovala dosud neznámé informace i přiblížení poměrů, v nichž dcera Boženy Němcové v Jičíně žila. V roce 2014 vyšlo její druhé, doplněné vydání. Knihovna dále vydala Úlehlovy práce *Václav Fejfar, mistr tesařský, starosta města, protektor Řemeslnické besedy, dědeček Václava Čtvrtka* (2008) a *Procházka*

jičínským hřbitovem (2012). Dalšími jeho významnými pracemi pak byly *Jičín na konci 19. století* (2006) nebo *Ze starého Jičína: Lohařové* (2015).

Profesor Úlehl zemřel 29. června 2017 v jičínské nemocnici ve věku 91 let. Pro svou životní moudrost a distingované vystupování se stal všeobecně uznávanou morální autoritou.

Kontakt na autorku: rodrova@knihovna.jicin.cz

ŠKOLNÍ KNIHOVNY

Festival četby 2026 jako prostor pro inspiraci, sdílení a podporu čtenářství

Zdenka Hochmanová

V březnu, v Měsíci čtenářů, se ve víceúčelo-

vém sále Knihovny města Hradce Králové uskutečnil Festival četby. Akce, na jejíž realizaci se podílely knihovnice všech dětských oddělení KMHK

spolu s kolegy z Europe Direct HK, nabídla prostor pro setkání pedagogů, knihovníků i dalších zájemců o dětské čtenářství.

Festival vznikl před více než deseti lety s cílem podporovat dětské čtenářství a sdílení kvalitní současné literatury mezi pedagogy, knihovníky a dětmi.

Festivalu se letos zúčastnilo celkem 101 návštěvníků z řad pedagogů, knihovníků i rodičů s dětmi. Po celou dobu festivalu probíhala prezentace kurátorovaného výběru současné dětské literatury. Návštěvníci měli možnost knihy nejen prohlížet, ale také konzultovat jejich vhodnost pro konkrétní věkové skupiny či situace ve výuce. Právě tato role knihovníků jako průvodců v množství vydávaných titulů se ukazuje jako klíčová.

Na dětských odděleních dlouhodobě vycházíme z přesvědčení, že *správná kniha může pozitivně změnit vztah ke čtení*. Jedním z hlavních výstupů festivalu jsou proto přehledné seznamy doporučené četby pro žáky základních škol i nově pro děti ve věku 0–6 let, které jsou rozděleny podle věku a čtenářské úrovně. Tyto seznamy slouží pedagogům jako praktická inspirace pro četbu žáků, ale rádi bychom je dále využívali také v rámci metodické podpory v projektu školních knihoven.

Pedagogům byla na festivalu k dispozici prezentace možností zahraničních stáží a seminářů Zvolši.info či tematické plakáty do tříd, které mohou sloužit jako každodenní inspirace pro práci s knihou.

Nově byla na festivalu výrazněji akcentována oblast rané gramotnosti. Představeny byly kvalitní současné obrazové knihy, leporela i první příběhy a otevřeno bylo téma, jak s knihou pracovat ještě předtím, než dítě čte samo – například prostřednictvím dialogického čtení, práce s ilustrací či rozvojem řeči.

Součástí festivalového programu byly také dva odborné semináře. Seminář **Budu čtenář**, vedený Kristinou Nesvedovou, se zaměřil na využití obrazových knih u nejmenších dětí a uskutečnil se díky spolupráci s mezinárodním projektem Oko do světa. Druhý seminář, **Knihy jako zdroj opory**, vedený Veronikou Fiedlerovou, nabídl pohled na

biblioterapii a práci s dospívajícími čtenáři. Oba semináře propojily teoretické poznatky s konkrétními ukázkami z praxe.

Festival však nebyl pouze o knihách samotných, ale také o metodické podpoře pedagogů a posilování spolupráce mezi školou a knihovnou. Dětské knihovnice se snaží pomáhat učitelům orientovat se v současné široké literární produkci a zároveň díky nabídce školních programů a dalších aktivit nabízet konkrétní způsoby, jak knihy zapojit do výuky. Literatura se tak přirozeně propojuje s aktuálními tématy i rámcovými vzdělávacími programy. Knihovna zde vystupuje jako odborný garant dětského čtenářství a partner, který nabízí nejen knihy, ale i programy, lekce, projekty a další služby využitelné pro pedagogy i jejich žáky (např. Knížka do lavice, Příběhy pomáhají, lekotéka, deskové hry, projekt Spolupráce školních knihoven aj.).

Co se na festivalu ukázalo jako klíčové? Festival potvrdil význam kvalitního výběru knih, sdílení zkušeností a propojení knihoven, škol i rodin.

Festival zároveň naplňuje ambici stát se stabilní platformou pro systematickou podporu čtenářské gramotnosti v regionu. Směřuje k tomu, aby byl nejen místem setkávání, ale i zdrojem inspirace, nových metodik a profesního rozvoje. V širším kontextu má ambice přispívat k vnímání dětské literatury jako plnohodnotné součásti kulturního prostoru.

Cenný byl i komunitní rozměr akce, která vytvořila prostor pro sdílení zkušeností mezi knihovníky a pedagogy. Festival četby tak znovu potvrdil, že podpora čtenářství je dlouhodobý proces založený na spolupráci a hledání cest, jak dětem nabídnout knihy, které pro ně budou mít smysl.

Těšíme se na další setkání a přejeme, aby se knihy stávaly přirozenou součástí života dětí, škol i rodin. Aktuální seznamy četby jako výstupy z festivalu naleznete na:

Kontakt na autorku:
Hochmanova@knihovnahk.cz

VENKOVSKÁ KNIHOVNA

Průvodce knihovnictvím v malé knihovně

Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové 2026

Do čísla přispěli:

Mgr. Kateřina Barillová – Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové, **Mgr. Lucie Baštová** – Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové, **Bc. Vladimíra Buchtová** – Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové, **Eva Čudová** – Obecní knihovna Bohuslavice nad Metují, **Mgr. Martina Opršalová Dašková** – Knihovna Muzea východních Čech v Hradci Králové, **Mgr. Zdenka Hochmanová** – Knihovna města Hradce Králové, **Mgr. Adam Hošek** – Knihovna Václava Čtvrtka v Jičíně, **Bc. Kateřina Hubertová** – Knihovna města Hradce Králové, **Eva Jurečková** – Místní knihovna v Senožatech, **Markéta Kaliňák** – Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové, **Mgr. Tereza Karlová** – Městská knihovna Jaroměř, Nikola Loudová – Obecní knihovna Lovčice, **Mgr. Martina Marxová** – Městská knihovna v Solnici, **PhDr. Marie Otavová** – Univerzitní knihovna Univerzity Hradec Králové, **Ing. Petra Petrovická** – starostka obce Lovčice, **Mgr. Ilona Pírková** – Knihovna města Hradce Králové, **Mgr. Jana Pozlerová** – Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové, **Iva Rodrová** – Knihovna Václava Čtvrtka v Jičíně, **Mgr. Petra Řoutilová** – Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové, **Jana Sehnalová** – Městská knihovna Rtyň v Podkrkonoší, **Bc. Eva Semrádová** – Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové, **Marián Svoboda** – Městská knihovna Slavoj ve Dvoře Králové nad Labem, **Mgr. Jakub Škuta** – Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové, **Mgr. Vanda Vaničková, Ph.D.** – lektorka dalšího vzdělávání, **Bc. Diana Vondřejcová** – Knihovna Nové Město nad Metují.

ČTI ZA NÁRODÁK!

**1 STRÁNKA
DENNĚ
A BUDEME
MISTRY EVROPY**

*SPOLEČNĚ JSME TÝM!
VÍCE NA CTIZANARODAK.CZ*